

Veski Rimi
teeületuskohale
ajutise lahendusena
nõudefoor ja
kiiruskaamerad
lk 2

Kas Teil on olnud
meeles ennast ka
valla elanikuks
registreerida?
lk 2

Harjumaa aasta
täiskasvanute
koolitaja Ruth
Päsuke
lk 5

NR 21 (141) NOVEMBER 2023

Saue

Valdus

KOHALIK
LEHT
KOHALIKUST
ELUST JA
OLUST

AVANT Center Saue sai nurgakivi

SAMI rajab Sauele Segu tänavale Eesti esimese AVANT Centeri. Järgmised AVANT keti teeninduskeskused on ettevõttel plaanis ehitada Tartusse ja Pärnusse. 8. novembril oli keskuse ehitus Saue jõudnud nurgakivi panekuni.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

Segu tänav 1 kerkiva hoone maksumus on ligi 3,3 miljonit eurot käibemaksuta. Ehituse peatöövõtja on Nordeconi kontserni kuuluv ehitusettevõtte NOBE. AVANT Center on plaanitud valmima 2024. aasta suvel.

Kahekorruselise hoone kõrgus on 8,5 meetrit, selle suletud netopind on 2500 m². Müügisali ja tehniliste ruumide osas on maja kahe- ning hooldus- ja laoruumide osas ühekordne. Omapärase arhitektuuriga hoone tänava poolne ots on kõrgem kui Segu tänav poolne.

Erikujuline topeltfassaad moodustab keskuse esiküljel kõrge varikatuse. Hoovi-poolset fassaadi ilmestavad vertikaalsed ribad.

Müügisali tänavapool- sed küljed on kõrged klaas- seinad, et presenteerida esinduslikku siseruumi ja seal müüdavaid seadmeid.

AVANT Center Saue on arendatud algusest peale rohkemaks kui lihtsalt äri- hooneks. Rajatava ärihoone puhul on mõeldud töötajate heaolule, toodete esindusli- kule väljapanekule ja jätku- suutlikkusele.

GURU Projekti kujun- datud hoonekompleks on A-energiaklassiga, saab päikesepaneelidest elekt- rit ja on oma valgusekül- lase müügisaaliga nädis- eksemplariks tulevastele AVANT teeninduskeskuste- le üle Eesti.

Hoonet projekteerides on läbi käidud iga detail et- tevõtte äritegevuses ja see kajastub ruumilahendustes. AVANT laadureid on või- malik läbi hoone liigutada, targad laopinnad on integ- reeritud müügi, teeninduse

ja hooldusega ning kogu hoonet on võimalik kaugelt hallata.

SAMI Masinakeskus OÜ tegevjuhi Renee Möttöse sõnul soovib ettevõtte uue keskusega astudagi sammu edasi, et jõuda järgmisele tasemele teeninduse kvaliteedi osas, kuna ettevõtte pikk tegutsemisajalugu ja kaubamärgi tuntus seavad kõrgemad nõudmised ka teenindusele.

AVANT Centerist saab soetada AVANT laadureid ja nende töövahendeid. Lai mudelite valik ja üle 200 erineva töövahendi teevad AVANT laadurist maailma kõige multifunktsionaalse- ma laaduri.

Laadureid toodetakse Soomes Tampere külje all Ylöjärvis. Hulk töövahen- deid valmib aga siinsamas Saue. See tähendab, et ka Eestil on suur roll AVANT-i ülemaailmses edus.

Lisaks AVANT laa- duritele ja tööseadmetele pakub keskus SAMI enda kaubamärgi tooteid, professionaalseid teehool- de seadmeid. Tegemist on siinsamas Saue valmivate toodetega, mis on mõeldud peaauslikult professionaa- lidele. Need on tööseadmed, mis olenemata ilmast või päevast, aitavad meie teed ja platsid hoida puhtad ning hooldatud.

SAMI Masinakeskuse esindustes Saue, Tartus, Valgas ja Pärnus on igapäe- vaselt tegutsemas 24 spet- sialisti. Esimeses AVANT Centeris Saue hakkab kliente vastu võtma 17 te- gusat valdkonna entusiasti.

SAMI Masinakeskus on AVANT kaubamärgi ametlik maaletooja üle Bal- tikumi. Eestis teenindab ettevõtte kliente ise, Lätis ja Leedus aitab eesmärgi- saavutada kohalik müügi-

Foto: Sirje Piirsoo

Igaühel neist on oma roll ning panus anda ja juba antud, et AVANT Center Sauele kerkib. Vasakult: NOBE projektijuht Robert Kuusik, NOBE ehitus- ja ettevalmistusjuht juht Mihkel Noor, Tulevara juhatuse liige Markus Jugala, vallavanem Andres Laisk, SAMI Masinakeskuse tegevjuht Renee Möttö, Sami juhatuse esimees Gert Jugala, arhitektid Ivo Rebane ja Vivian Oruvee Guru Projektist ning Tulevara tegevjuht Indrek Sandberg.

partner Stokker. Ettevõtte on igal aastal müügi käibe ja töötajate arvu poolest kas- vanud.

Kui vaadata viimast kol- me aastat, võib öelda, et on suudetud käibe vaates sta- biilselt kasvada ca 30-40%. Eelmisel aastal oli ettevõtte käive üle 11 miljoni euro. Eestisse müüdi toona üle 170 laaduri.

SAMI Masinakeskuse sõnul on keeruline tuua väl- ja kõige populaarsemat laa- durit või töövahendit, mida Eestis enim ostetakse, kuna klientide hulgas on erine- vate valdkondade tugevaid esindajaid, kellel kõigil on oma spetsiifilised nõudmi- sed.

Kui midagi välja tuua, siis laaduri vaatest olid eel- misel aastal eestlaste lem- mikud laadur 500 ja 600 seeria masinad. Aga järjest suuremat kasvutrendi näi- tavad ka suuremad seeriad (700; 800). 200 seeria laa- durid on kindlasti aga eel- listatavad eratarbijate seas või ettevõtetele, kellele on oluline kompaktsus ja see- tõttu ka suurem manööver- damisvõime.

Kui uurida, kas või miks on põhjust sauelastel uude keskusesse sammu seada, arvab ettevõtte, et äkki saab tänu sauelastele täide vii- dud tagasihoidlik unistus - igasse Eesti majapidamisse AVANT laadur.

AVANT laadureid ja töö- vahendeid kasutavad eri-

nevates valdkondades nii eraisikud kui ettevõtted. Need valdkonnad hõlmavad ehitust, maastikuehitust, põllumajandust, lammutust, hobuste kasvatust, kalan- dust ja mitmeid teisi. Kes soovib enda aias toimetada, kes vaatab asja ettevõtte perspektiivist.

Saue vald on väga mit- mekesine keskkond, kus on tugevaid ärisid ja ilusaid kodusid. Seetõttu on koha- likel tegusatel inimestel ja ettevõtetel uues esinduses käimiseks mitmeid põhju- seid. AVANT Center tuleb käe-jala juurde ja pakub kindlasti silmailule lisaks

kõrgelt hinnatud kvaliteet- set teenust nii lahenduste leidmisel kui hooldustöö- des.

Muidugi on SAMI Masi- nakeskus aadressil Tule 20, Saue endiselt külastajatele avatud, kuni uus esindus 2024. aasta suvel valmis saab.

Tali väljas, tore jää, uisutada ülihää

Need ei ole pelgalt laulusõnad. Tali on küll veel pärast esimest hoiatust taevas toppamas, aga kui kõik kulgeb plaanipäraselt, saab novembri teisest poolest alates Laagris uisutada. Tennisekeskuse väliväljakutel Pääkese tänav 1 avatakse uisuplats.

Eestvedaja Rain Rõigase sõnul tekkis uisuplatsi rajamise mõte sellest, et Pääkese tänava väliväljakud ei leia külmemal ajal kasutust.

„Mõtlesime, et tore oleks leida väljakutele funktsioon ka sel ajal. Ja teisalt, võimalus peredel kodukandis vaba aega veeta ja ennast natuke samas ka liigutada, tundus samuti tore,“ räägib Rain uisuväljaku saamisloost.

Rain Rõigas ütleb, et kui kõik läheb nii, nagu soovitud, on uisuplats väliväljakute sel kevadel valminud klubihoone juures avatud esimest korda reedel, 17. novembril. „Anname sellest ka kodulehel ja Facebookis enne teada,“ lubab Rain.

Uisuplatsi rajamisel on kasutusel uus tehnoloogia, mida nimetatakse sünteetiliseks jääks. „See tähendab, et ei pea muretseda sooja ilma pärast. Ja kulutamata jääb ka energia, mis läheks jää tavapäraseks külmetamiseks,“ kirjeldab Rain Rõigas uisuplatsi rajamist.

Novembris avatav uisuplats on nelisaja ruutmeetrit suurune. Kui paistab, et huvi uisutada on suurem, saab edaspidi väljaku mõõte suurendada.

Uisuplatsi lahtioleku täpsed kellajaad tulevad kodulehele, aga plaanis on plats uisutamiseks avada pärast lõunat. Uisutada saab õhtutundideni välja. „Jooksvat tuleb ilmselt jälgida ka ilma, et kui päris vihmaks ja tormiks kisub, oleme kinni,“ arwab Rain.

Uisutamise hinnakiri sõltub nädalapäevast. Esmaspäevast neljapäevani maksab lapse pilet 4 eurot ja reedest pühapäevani 6 eurot. Täiskasvanute pilet hind on vastavalt 6 ja 8 eurot.

Kui soovitakse laenutada uiske, on seegi võimalik 4 euro eest. Kuna uisuplats asub uue kena klubihoone kõrval ja on aedade-ga mitmest küljest piiratud, tekib seal kiiresti üsna hubane tunne. „Ja loomulikult, valgusketid saavad ülesse ja muusika loob meeleolu,“ kinnitab Rain Rõigas.

Klubihoone õuealale paigaldatud soojakust saavad huvilised kohvi-tee ja minipannkooke.

Kellel jahe, saab end klubihoones ülesse soojendada ja näiteks laste sünnipäevagi seal ära pidada.

Uisuplatsi rajamist toetas Saue vald. Hoia uisuplatsi tegemisel silm peal kodulehel www.laagriuisuplats.ee ja FB lehel.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

Pop-up uisuväljak Laagris otsib KLIENDITEENINDAJAT

- tähtajaline töökoht Laagris
- paindlik tööaeg (osaline koormus graafiku alusel)
- uisukude välja rentimine ja suupistete valmistamine
- uisuplatsi hooldamine

Tel 5559 3117
info@laagriuisuplats.ee
www.laagriuisuplats.ee

Veski Rimi teeületuskohale rajatakse nõudefoor ja paigaldatakse kiiruskaamerad

Kliimaministeerium tegi teatavaks riigieelarvelise otsuse lükata edasi Harku eritasandilise liiklussõlme ja Juuliku-Tabasalu tee ehitamine.

SAUE VALLAVALITSUS

Transpordiamet töötab edasi, et objektile lähiaastatel rahastus leida, kuid hetkel on ehitusaeg lahtine. See selgub kunagi tulevikus riigieelarve arutelude käigus.

Kui Saue Vallavalitsus ehituse edasi lükkamisest teada sai, pöörduti Transpordiameti poole ja korraldati töökoosolek, kus otsiti lahendust, mida ette võtta Veski Rimi teeületuskoha ohutustamise osas.

Valla ettepanek oli pai-

galdada teeületuskohale nõudefoor.

Transpordiamet arutas ja otsustas heaks kiita ajutise lahendusena kuni kergliiklustee tunneli ehitamiseni olemasolevale teeületuskohale nõudfunktsiooniga foorisüsteemi rajamise koos kiiruskaamera kabiinide paigaldamisega tee mõlemas sõidusuunas.

Transpordiamet rõhutab, et ülekäigurada ei ehitata, vaid jääb teeületuskoht, kus foori mittetöötamise puhul puudub kergliiklejatel tee

Foto: Indrek Brandmeister

Veski Rimi teeületuskoht Laagri juures saab ohutuse huvides ajutise lahendusena nõudfunktsiooniga foorid, tee mõlemasse suunda paigaldatakse kiiruskaamerad.

ületamise eesõigus.

Kiiruskaamera kabiinide paigaldamine toimub Transpordiameti organiseerimisel esimesel võimalusel, eeldatavalt 2024. aasta esimeses pooles.

Nõudfunktsiooniga

foorisüsteemi projekteerib ja ehitab Saue Vallavalitsus. Projekteerimise ettevalmistused on juba alanud ning loodetavalt saavad foorisüsteemid paika ja tööle samuti hiljemalt jaanipäeva paiku 2024.

Saue vald uuendas sõpruslepingut Montemarcianoga

Saue linn ja Montemarciano Itaalia vabariigist sõlmisid sõpruslepingu 20. augustil 2013.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

Tänavu oktoobri lõpus avas Montemarciano sõpruslinnade kinnitamise 10. aastapäeva tähistamisel linna servas Saue-nimelise pargi, kus teiste puude hulgas kasvab ka tammesid ja kuhu on istutatud üks puu igale 2022. aastal Montemarcianos sündinud lapsele.

Allkirjad sai sõpruslepingu lisa, kus kõik osapooled kinnitasid, et annavad oma parima, et püüelda jätkuva vastastikuse koostöö, sõpruse ja solidaarsuse poole, oma

inimeste jaoks loodud ühtse Euroopa poole.

Euroopa Liidu rahastatud (CERV-2022 Citizens Town Programme) sõpruslinnade kohtumisel osalesid lisaks meie delegatsioonile Quincy-sous-Sénart Prantsusmaalt, Höhenkirchen-Siegersbrunn Saksamaalt ja Montemarciano naaberomavalitsus Monte San Vito.

Kohtumine keskendus Euroopa Liidu ja Euroopa kodanikuaktiivsuse tähtsusele, et edendada riikidevahelist suhtlust inimeste tasandil ja kultuuridevahelist dialoogi, et tulla ühiselt toime Covid-19 pandeemia mõ-

Foto: Sirje Piirsoo

Saue pargi avamine Montemarcianos.

judest taastumise, Ukraina sõja ja migratsiooni.

Montemarciano on 10 000 elanikuga omavalitsus Itaalias Ancona provintsis Marche regioonis Aadrja mere rannikul. Montemarciano sõpruslinnad on Quincy-sous-Sénart Prantsusmaalt, Sinj Horvaatiast, Höhenkirchen-Siegersbrunn Saksamaalt ja Saue

Eestist.

Saue ja Montemarciano on koostöös korraldanud rahvusvahelise noorteprojekti „Health is Wealth“ („Tervis on rikkus“). Saue Segakoor võitis 2015. aastal osa rahvusvahelisest koorifestivalist Montemarcianos ja 2016. aastal võõrustas Saue Montemarciano segakoori San Cassiano.

Laagri postkontor läbis uuenduskuuri

Selleks, et Laagri elanikel oleks mugav kaugemal elavatele lähedastele kirju ja pakke saata, avas Omniva 2. novembril Laagris uuendatud postkontori, kus on erilist rõhku pandud keskkonnasäästlikele valikutele.

OMNIVA

Saalis on kesksel kohal pakkelaud, kus kliendid saavad saadetised, näiteks kingitused, ise kohapeal pakkida ja teele panna.

Pakendite „võta ja jäta“ keskkonnasäästlik lähene-mine võimaldab kasutatud pakendid postkontorisse jätta, et järgmised postkontori külastajad saaksid saadetised nendega omakorda teele saata.

Ühe uuendusena on postkontoris Omniva kingipood, kust saab osta raamatuid ja erinevaid meeneid, aga ka traditsioonilisi postmarke, postkaarte ja teisi postitoo-

teid.

Laagri postkontorist leiab uued, Omniva pakiautomaatidesse ideaalselt mahtuvad S-, M- ja L-suuruses pakendid, millega on mugav kaugel elavatele lähedastele kinki komplekteerida.

Lisaks saab postkontoris tutvuda ja kasutusele võtta Eesti idufirmade innovaati-lisi tooteid: tekstiilijäätmetest valmistatud karbilaad-seid pakendeid ettevõttelt KIUD Packaging ja Woola lambavillast ümbrikuid, mis pakuvad head alternatiivi keskkonda reostavale mullikilele.

Laagri postkontoris käivad külastajad kõige enam

Foto: Arbo Rae

pakke vastu võtmas ja neid teele saatmas. „Kõigist postkontoris tehtavatest tehingutest moodustab 45% saadetiste vastuvõtmine ja väljastamine,“ rääkis Omniva Tallinna ja Harjumaa piirkonna postiasutuste piirkonna juht Kadri Heero. „Tehingutest 26% moodustab postmarkide müük, seega on Laagri elanikud ka tublid kirjasaatjad.“

Postkontor asub Laagris Selteriga samas majas aadressil Veskitammi tn 10 ja on avatud E–R kell 10–18. L, P on postkontor suletud.

Aasta lõpuks on Omniva tänava uuendanud 13 postkontorit üle Eesti. Kõik uuenduskuuri läbinud postkontorid on ligipääsetavad erivajadustega inimestele.

Omniva uuenenud postkontorite lahenduse töötas välja Urmas Pastarus ning tunnustatud sisearhitektid Raul Tiitus ja Birgit Palk büroost PINK. Uuenenud postiasutuste klienditeenindajate kaelas võib näha pilkupüüdvat Omniva värvides kaelaehet, mille on valmistanud Ken ja Moonika Ruut.

Tere tulemast meie valda elama!

Selle aasta lõpus palume eriti viimasel viiel aastal valda kolinud elanike tähelepanu. Kas Teil on olnud meeles ennast ka valla elanikuks registreerida? Kas olete seda teinud terve perega?

SAUE VALLAVALITSUS

Meie vald on viimaste aastate jooksul jõudsalt kasvanud. Eelmise aastaga lisandus 911 uut elanikku, aasta varem 744. Aastal 2020 saime 901 elaniku võrra rikkamaks. 2019. aastal kasvas meie elanikkond 720 inimese võrra.

Esimesel ühinemisjärgsel aastal 2018 tuli valda elama 594 uut elanikku.

Need on andmed rahvastikuregistrist, aga tegelikult me ei tea täpselt meie vallas elavate inimeste arvu. Arvatavalt on see suurem kui end rahvastikuregistris Saue valla elanikuks registreerinute arv.

Valla elanikuks registreerimine on südametunnistuse küsimus ja teenuste saamise eeldus

Saue vallamajas leitakse, et on vastutustundlik ja mõistlik olla ametlikult registreeritud sinna, kus reaalset elatakse ja hüvesid tarbitakse.

Ühelt poolt annab see valla võimaluse paremini planeerida kohaliku elukorraldust, sest kui on teada tegelik kasutajate hulk, on tulevikuvaade selgem ja planeerimine täpsem. Saab prognoosida, kui palju on vaja lasteaia- ja koolikohti, kui palju võib töusta abivajajate arv elanikkonna vananemise tõttu, millised on huvigrupid, kes tarbivad vaba aja teenuseid, ja palju muud, olgu selleks teede korrashoid ja lumest puhtaks lükkamine või vallasisesed bussiliinid.

Teiselt poolt on kõikide nende kohalike teenuste rahastamise eeldus maksude laekumine elanikelt, sest üksikisiku tulumaks moodustab ligikaudu 80% valla aastast eelarvest.

Mida suurem on valla rahakott, seda suurem saab olla pakutavate teenuste hulk ja kvaliteet

Vallal ei ole palju võimalusi tulubaasi suurendamiseks. Lisaks maksutulule on teenuste müük, riigi eraldatavad sihtotstarbelised vahendid ja erinevad projektitoetused. Ühe võimalusena saab ka kasutatatakse investeringuteks laene. Need aga tuleb kokku lepitud ajal koos intressidega tagasi maksta.

Me ei tea täpselt meie vallas elavate inimeste arvu, aga see on kindlasti suurem kui end rahvastikuregistris Saue valla elanikuks regist-

reerinute arv. Kas siin elab rohkem 1000 või 2000 inimest või enamgi, on raske öelda.

Rahvaloenduse andmed räägivad ligikaudu 7-10 protsendist elanikest. Sageli on just uuselanike hulgas rohkem neid, kes pole oma elukoha muutuse registreerimist oluliseks pidanud. Arvatakse, et piisab ainult ühe lapsevanema valda registreerimisest, aga valla tulubaasi mõistes on väga oluline, et terve pere registreeriks ennast uuele elukohale.

See on mõtlemapanev, sest siin tegelikult elavad ja teenuseid tarbivad - olgu selleks kas või valgustatud, hooldatud ja lumest puhtaks lükatud teed ja tänavad -, kuid end Saue valda mitte registreerinud inimesed jäta- vad valla ilma maksutulust, mille eest saaks enam remontida teid ja tänavaid, ehitada lasteaedu ja koolimaju, rajada uusi kergliiklusteid, parendada valgustust, luua juurde vaba aja veetmise ja sportimise võimalusi ning teha muudki vallaelanikele kasulikku ja vajalikku.

Öeldakse, et ka üks on lahinguväljal sõdur ja seda ta kindlasti ongi. Seepärast on oluline, et iga vallas elav inimene oleks ka valda registreeritud.

Oluline kuupäev 31. detsember 2023

2024. aastal laekuvate maksude aluseks on rahvastikuregistri andmed 2023. aasta 31. detsembri seisuga.

Kõikide inimeste palgatulult, kes aastavahetuseks on ametlikult valla elanikud, laekub järgmise aasta jooksul osa tulumaksust valla eelarvesse. Aastasisesed muutused registris tulumaksu laekumisele mõju ei oma ja seetõttu neid soodustuste võimaldamisel arvesse ei võeta.

Et valla eelarvest antavad rahalised toetused või soodustused on eranditult seotud ametliku elaniku- staatusega, kusjuures paljudel juhtudel saab määravaks, kas kõigi pereliikmete elukoht on registreeritud Saue valda, on elanikuks registreerimisest tõusev kasu ka isiklikus rahakotis tuntav.

Teisiti öelduna - neil, kes ei ole 31. detsembri 2023 seisuga rahvastikuregistri andmetel Saue valla elanikud, puudub alus saada Saue valla antavaid toetusi või soodustusi.

Valik Saue valla elaniku toetusi ja soodustusi

- Sünnitoetus
- Esmakordselt koolimineva lapse toetus
- Koduse lapse toetus
- Lasteaia kohatasu soodustus
- Lasteaia toidukulu päevamaksumuse soodustus
- Huvihariduse toetus
- Eralasteaia või -hoiu toetus
- Sportlaste toetus
- Avalduse alusel erateede talihooldus
- Tasuta rongisõit valla piires
- Tasuta sõit Saue valla siseliinidel

Kuidas registreerida end kiiresti ja lihtsalt Saue valla elanikuks?

Kõige kiirem ja lihtsam viis elukohateate esitamiseks on rahvastikuregistri e-teenust rahvastikuregister.ee kasutades, kuhu pääsed ID-kaardi, SMART-ID või mobiil-ID abil 24 tundi ööpäevas. E-rahvastikuregistris saad üle kontrollida ka iseenda ja laste tegelikud elukohaandmed.

Elukohateate blanketi (nii printitava kui elektrooniliselt täidetava) saad alla laadida Siseministeeriumi kodulehelt siseministeerium.ee/elukohateate-esitamine. Täida blankett, lisa koopia isikut tõendava dokumendi isikuandmetega leheküljest ja saada mõlemad Saue vallavalitsusse aadressil Kütise 8, Saue linn 76505, Saue vald, Harjumaa või e-posti aadressil info@sauevald.ee. Viimasel juhul digiallkjastatuna.

Tule kohale kas vallavalitsusse Saue linnas või halduskeskusesse Laagris, Riisiperes või Haibas, täida elukohateate blankett või võta kodust juba eeltäidetud kaasa. Kaasa tuleb võtta ka isikut tõendav dokument ja eluruumi kasutamise õigust tõendav dokument, kui pole ise eluruumi (kaas)omanik, laste elukoha muutmisel ka teise vanema nõusolek.

Lisainfo rahvastikuregistripidaja Anneli Ritsing: telefon 529 2820, e-post anneli.ritsing@sauevald.ee.

Detsembris alustab Saue Perearstikeskuses tööd Laagri Perearstikeskuse filiaal

Alates 1. detsembri võtab Saue Perekliiniku tegevuse ja patsientide nimistu Saue Perearstikeskuses üle Laagri Perearstikeskus.

Nimistus olevate inimeste jaoks jäävad vastuvõturuumid aadressil Pärnasalu põik 3, Saue linn ja suhtluskanalid samaks.

Laagri Perearstikeskuse juhataja Triinu-Mari Ots ütleb, et esialgu ei ole keskusel Saue filiaali ühte kindlat arsti pakkuda, sestap pakutakse esialgu asendusteenust. Tema sõnul võtavad patsiente siiski küll enamasti vastu doktorid Targo Lusti ja Maria Pihlakas.

Laagri Perearstikeskus tagab, et pereõde on Saue iga päev 8 tundi kohal, enamasti ka arst, kelle vastuvõtuaeg päevas on 4-6 tunni pikkune.

Triinu-Mari Ots loodab, et paari kuuga loksud tööriitpaika ja inimesed saavad parimat abi. Tema sõnul on kindlasti aga endiselt oluline eelregistreerimine, telefoni ja e-paki konsultatsioonid.

Laagri Perearstikeskuse Saue filiaaliga saab 1. detsembri kontakti telefonil 600 6858, e-post info@laagri-perearst.ee.

SAUE VALDUR

Kiia-Vääna-Viti riigitee taastusremont on talvisel pausil

Transpordiamet, Saue vald ja KMG OÜ sõlmisid septembri lõpus töövõtulepingu, et rekonstrueerida riigitee 11410 Kiia-Vääna-Viti katend kilomeetritel 0-0,5 ning rajada Kiia küla juurde maanteega külgnevad jalgteed ja valgustatud teeületuskoht, rekonstrueerida bussipeatused.

Et ilmastikuolude tõttu ei ole võimalik teekatendi aluskihte üle anda ja vastu võtta ning asfaltkatet enne talve saabumist paigaldada, lükkuvad tööd Kiia küla juures kevadesse 2024.

Ettevõtte alustab töid kevadel esimeses võimalusel, eeldatavalt aprillis-mais.

INDREK BRANDMEISTER
teedespetsialist

Piltuudis

Saue linnas laululava juures asuva madalseiklusraja kaks atraktsiooni on ajutiselt suletud, et tagada ohutus parandustööde teostamiseni.

Riisipere ja Kaasiku jäätmeplatside lahtiolek 18.11-9.12

Et Riisipere ja Kaasiku jäätmeplatsi operaatorid puhkavad 13. november kuni 10. detsember, muutuvad jäätmeplatside lahtioleku ajad järgmistel laupäevadel: 18.11, 25.11, 2.12 ja 9.12.

Riisipere jäätmeplats on neil kuupäevadel avatud kell 9-13 ja Kaasiku kell 13.30-18.00.

Lisainfo: keskkonnaspetsialist Marleen Leht, marleen.leht@sauevald.ee, 5357 3361.

SAUE VALLAVALITSUS

Saue valla ametlikud teated

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVATUD MENETLUSED Vana-Haapsalu mnt 5 Riisipeere alevikus

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingimuste andmiseks Riisipeere alevikus Vana-Haapsalu mnt 5 (katastritunnus 51802:004:0047, 1814 m², elumumaa 100%) kinnistul elamu ümberehitamiseks ja laiendamiseks üle 33% selle esialgsest mahust. Kavandatud tegevus on kooskõlas Saue valla kehtiva üldplaneeringuga.

Eelnõuga saab tutvuda sauevald.ee/avatud-menetlusega-projekteerimisteed.

Arvamused esitada hiljemalt 24.11.2023 Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505 Saue linn, info@sauevald.ee).

Küsimuste korral palun ühendust võtta vallaarhitekt Kaie Tobrelutsuga telefonil +372 5381 7058 ja e-posti aadressil kaie.tobreluts@sauevald.ee.

Fantaasia AÜ 6 Laitse külas
Saue Vallavalitsus on koos-

tanud eelnõu projekteerimistingimuste andmiseks Laitse külas Fantaasia AÜ 6 (katastritunnus 29705:030:0060, 968 m², elumumaa 100%) kinnistul olemasoleva aiamaa lammutamiseks ja uue elukondliku hoone püstitamiseks. Kavandatud tegevus on kooskõlas Saue valla kehtiva üldplaneeringuga.

Eelnõuga saab tutvuda sauevald.ee/avatud-menetlusega-projekteerimisteed.

Arvamused esitada hiljemalt 24.11.2023 Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505 Saue linn, info@sauevald.ee).

Küsimuste korral palun ühendust võtta vallaarhitekt Kaie Tobrelutsuga telefonil +372 5381 7058 ja e-posti aadressil kaie.tobreluts@sauevald.ee.

Sõeru tee 4 Alliku külas
Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingimuste andmiseks Alliku külas Sõeru tee 4 (katastritunnus 72701:002:2153, 10101 m², tootmismaa 80%, ärimaa 20%)

kinnistul metallmaterjalide hoiustamiseks ajutise laohoone püstitamiseks. Kinnistu paikneb Saue valla üldplaneeringu alusel tiheasustusalal ja on tootmismaa juhtotstarbega. Kavandatud tegevus on kooskõlas Saue valla kehtiva üldplaneeringuga.

Eelnõuga saab tutvuda sauevald.ee/avatud-menetlusega-projekteerimisteed.

Arvamused esitada hiljemalt 24.11.2023 Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505 Saue linn, info@sauevald.ee).

Küsimuste korral palun ühendust võtta vallaarhitekt Kaie Tobrelutsuga telefonil +372 5381 7058 ja e-posti aadressil kaie.tobreluts@sauevald.ee.

Vana-Keila mnt 3b Saue linnas
Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingimuste andmiseks Saue linnas Vana-Keila mnt 3b (katastritunnus 72801:003:0096, 21246 m², kaitsealune maa100%) kinnistul paikneva madalseiklusraja seadustami-

seks. Lisaks seadustamisele on planeeritud rajatise parendus- ja hooldustööd. Kavandatud tegevus on kooskõlas Saue valla kehtiva üldplaneeringuga.

Eelnõuga saab tutvuda sauevald.ee/avatud-menetlusega-projekteerimisteed.

Arvamused esitada hiljemalt 24.11.2023 Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505 Saue linn, info@sauevald.ee).

Küsimuste korral palun ühendust võtta vallaarhitekt Kaie Tobrelutsuga telefonil +372 5381 7058 ja e-posti aadressil kaie.tobreluts@sauevald.ee.

Perve tn 16 Saue linnas
Saue Vallavalitsus on koostanud projekteerimistingimuste eelnõu Saue Vallavalitsuse 16. novembri 2022. aasta korralduse nr 1217 „Projekteerimistingimuste andmine Saue linnas Perve tn 16 kinnistul“ muutmiseks.

Projekteerimistingimuste muutmise suuredandakse krundi täisehituse protsenti

kuni 25%-ni (varem lubatud 24,5%) ning vähendatakse väikseimat lubatud katusekalde 0°-ni (varem lubatud 5°).

Kavandatud tegevus on kooskõlas Saue valla kehtiva üldplaneeringuga, sealhulgas projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimustega, ega ole vastuolus üldplaneeringus määratud muude tingimustega.

Arvamused esitada hiljemalt 24.11.2023 Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505 Saue linn, info@sauevald.ee).

Eelnõuga saab tutvuda sauevald.ee/avatud-menetlusega-projekteerimisteed.

Eelnõud puudutavate küsimuste korral palun ühendust võtta vallaarhitekt Urmas Elmikuga telefonil 516 6441 ja e-posti aadressil urmas.elmik@sauevald.ee.

Mõisa tee 1 Ääsmäe külas
Saue Vallavalitsus on koostanud projekteerimistingimuste eelnõu Saue Vallavalitsuse 22. juuni 2022. aasta korralduse nr 732 „Projekteerimistingimuste

andmine Ääsmäe külas Mõisa tee 17a kinnistul“ muutmiseks.

Projekteerimistingimuste muutmise plaanitakse olemasoleva hoonestuse parandettide kõrgused ühildada ning lubada hoone laienduse maksimaalseks kõrguseks kuni 7 meetrit.

Kavandatud tegevus on kooskõlas Saue valla kehtiva üldplaneeringuga, sealhulgas projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimustega, ega ole vastuolus üldplaneeringus määratud muude tingimustega.

Arvamused esitada hiljemalt 24.11.2023 Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505 Saue linn, info@sauevald.ee).

Eelnõuga saab tutvuda sauevald.ee/avatud-menetlusega-projekteerimisteed.

Eelnõud puudutavate küsimuste korral palun ühendust võtta vallaarhitekt Urmas Elmikuga telefonil 516 6441 ja e-posti aadressil urmas.elmik@sauevald.ee.

Saue Sotsiaalkeskuse osutatavate teenuste omaosaluse eest saab tasuda pangakaardiga

Alates oktoobrikuust on Saue Sotsiaalkeskuse koduteenuste lepingulistel ja ühekordse sotsiaaltransporditeenuse klientidel võimalik tasuda teenuste omaosaluse eest pangakaardiga.

Lisaks on koduteenuste klientidel võimalik pangakaardiga tasuda hooldustöötaja ostetud toidu- ja esmatarbekaupade eest.

RAIVO PIIRITALO
Saue Sotsiaalkeskuse juhataja kohusetäitja

Võimalik on teha igat liiki makseid: kiipkaardid, viipekaardid ning isegi Google Pay ja Apple Pay viipemaksed.

Kõik seitse koduteenuste ja sotsiaaltransporditeenuse osutamisega seotud Saue Sotsiaalkeskuse töötajat kasutavad alates oktoobrikuust igapäevaselt kaasakantavaid makseterminali.

Kaardimakseid saab vastu võtta nii kliendi juures kodus kui transpordivahendis.

Makseterminali kasutamise testperiood augusti-ja septembrikuus näitas, et inimesed on oodanud võimalust tasuda teenuste omaosaluse eest pangakaardiga.

Pangakaardiga maksmise võimalus vähendab klientidel vajadust sularahaautomaadist sularaha välja võtta ja sularahas arveldada.

Esimest korda pangakaardiga maksjad said pärast hooldustöötaja juhendamist lihtsa vaevaga kaardimaksed tehtud.

Septembrikuus osutatud teenuste omaosaluse maksumusest tasusid kliendid 20% ulatuses pangakaardiga, 40 % osas arvega ja 40% puhul sularahas.

Kasuta võimalust ja tee oma elu esimene kaardimakse just Saue Sotsiaalkeskuses!

TRANSPORT

Kogus - 26 +

Varieeruvus

KILOMEETER 0,40 €

OOTEAE TUND 3,00 €

SAATJA TASU TUND 4,00 €

1 SUUND 1,00 €

OOTEAE 30 MINUTIT 1,50 €

SAATJA TASU 30 MINUTIT

Lisa

KODUTEENUSED

Kogus - 1 +

Varieeruvus

SUPP JA MAGUSTOIT 2,30 €

PRAAD 2,20 €

ISIKUHOOLDUS 30 MINUTIT 7,50 €

LISATEENUSED KODUS 30 MINUTIT 10,00 €

RAVIMID 3,00 €

TOIDUAINED/ESMATARBEKAUBAD 3,00 €

Lisa

Koduteenuste hooldustöötaja nutitelefonil teenuste vaade.

Selline näeb välja makseterminal koos printeriga.

Kaardimaksede aktsepteerimine ja kviitungi esitamine

Kaardimaksede aktsepteerimine kaardilugejaga on lihtne.

- Koduteenuste hooldustöötaja valib nutitelefoni teenuse või teenused, mida kasutasid.
- Teenuse või teenuste omaosaluse summa kuvatakse seejärel makseterminali ekraanil.
- Koduteenuste hooldustöötaja palub kaarti viibutada või see lugejasse sisestada. Olenevalt summa suurusest pead kinnitama makse PIN-koodiga.
- Saate tehingu õnnestumise kohta kinnituse kohe pärast makse aktsepteerimist.

Kviitungi saamisel saad valida erinevate võimaluste vahel.

- Koduteenuste hooldustöötaja prindib makseterminalist paberkviitungi.
- Koduteenuste hooldustöötaja saadab kviitungi e-kirjaga.
- Koduteenuste hooldustöötaja saadab kviitungi SMS-iga.
- Saate koduteenuste hooldustöötajalt igal ajal tehingute kohta kviitungeid uuesti küsida. Näitena - esitate vallale puudega isiku transporditoetuse saamiseks transporditeenuse kviitungeid, aga mõni kviitung on kadunud.

Sularahamaksede vastuvõtmine ja kviitungi esitamine

Kasutusele võetud makselahendus võimaldab vastu võtta sularahamakseid.

- Koduteenuste hooldustöötaja valib nutitelefoni teenuse või teenused, mida kasutasid.
- Teenuse või teenuste omaosaluse summa kuvatakse seejärel makseterminali ekraanil.
- Koduteenuste hooldustöötaja valib makseterminalis sularahamakse. Makselahenduses fikseeritakse sularahamakse.
- Tasud teenuste omaosaluse koduteenuste hooldustöötajale sularahas.

Kviitungi saamisel saad valida erinevate võimaluste vahel.

- Koduteenuste hooldustöötaja saadab kviitungi e-kirjaga.
- Koduteenuste hooldustöötaja saadab kviitungi SMS-iga.
- Koduteenuste hooldustöötaja prindib arvutist välja kviitungi ja võtab kaasa järgmisele teenuse osutamisele.
- Saate koduteenuste hooldustöötajalt igal ajal tehingute kohta kviitungeid uuesti küsida.

Saue Sotsiaalkeskus

Tule 7

76505 Saue

Eesti

+3726595070

sotsiaalkeskus@sauevald.ee

https://www.sauesotsiaalkeskus.ee/

Müük

Kuupäev: 24.10.2023

Kellaeg: 10:57

Kviitungi nr: MDA7X3TF-245

Kaup Summa

1xKODUTEENUSED TOIDUAIN: A 3,00 €

Vahesumma 3,00 €

Kogusumma 3,00 €

KR % Neto KR Bruto

None 3,00 € 8,00 € 3,00 €

Kliendi koopia

Kaupse ID: MDA7X3TF

Tehingu ID: TQV4RG673P

Kviitungi nr.: S20230000299

2023-10-24 13:57

Summa €3,00

Kogusumma makstud sularahas.

PALUN SAILITAGE ARVESTUSEPIDAMISEKS

Kliendile väljastatud sularahamakse kviitung.

Harjumaa aasta täiskasvanute koolitaja Ruth Pääsuke

Eesti täiskasvanud koolitajate assotsiatsioon Andras tunnustas Harjumaa tublisid täiskasvanud õppijaid ja koolitajaid 28. septembril Hüüru mõisas.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

Harjumaa aasta koolitaja tiitli pälvis Ruth Pääsuke Naiskodukaitse Saue jaoskonnast. Konkursile esitas Ruthi Naiskodukaitse Harju ringkond.

Räägi kõige pealt palun, kes ja kust, mis ajast Saue linnas, millega tegeled, kui sa parasjagu kedagi ei koolita?

Sauele kolisin 10-aastasena, kui isa sai Harju EPT kaudu korteri Kütise tänavale. Vahepeal elasin paar aastat Tallinnas. Kui lõin oma pere, kolisime jälle Sauele tagasi.

Igapäevaselt töötan Saue Muusikakoolis juhiabina. Vabal ajal osalen Saue kapelli tegevuses ja olen Naiskodukaitse Saue jaoskonna liige. Aastaid olin Saue jaoskonna esinaine, kuid nüüd olen keskendunud enamasti koolitamisele.

Mis alal sa koolitusi läbi viid?

Olen juba umbes 10 aastat olnud vabatahtlik esmaabi-instruktor naiskodukaitse Harju ringkonnas. Õpetan seal esmaabi baaskursusel nii naiskodukaitsjaid kui kaitseliitlasi.

Kuna olen läbinud rühmaparameedikku õppe, õpetan ka kaitseliidu sanitari-kursusel.

Lisaks käin esmaabi õpetamas veel kodutütardele ja noorkotkastele ning riigikaitses.

Kuidas Sinust sai koolitaja?

Naiskodukaitsesse astumise ajal töötasin ülikoolis lektorina. Ilmselt nähti minus eeldusi, mida kasutada ära ka vabatahtlikus töös. Mind suunati instruktoriga kursusele Kaitseliidu Kooli, kus sain teadmised ja praktilised oskused, kuidas õpetada täiskasvanud õppijaid. Lisaks läbisin ka esmaabi instruktoriga kursuse, kus sain teadmised, kuidas esmaabi õpetada.

Mis on parim koolitajaks olemise juures ja kas halba üldse on või on midagi ebameeldivat ette tulnud?

Parim on ikka see, kui õppurid on rõõmsad ja särasilmsed pärast kaht päeva kestnud intensiivset kursust ning küsivad, millal järgmi-

ne koolitus toimub.

Koolitaja töö on mõnikord päris kurnav, aga positiivne energia, mida tänu-likelt õppuritelt tagasi saab, tasub kuhjaga.

Muidugi - vabatahtlikke õpetades on hea see, et enamasti on kõik õppurid motiveeritud, on nad ju vabatahtlikult koolitusele tulnud.

Midagi halba ei oska küll välja tuua. Mõnikord võib ju nuriseda halbade ruumide või väheste vahendite üle, aga see on koht just loomingu-likseks lähenemiseks. Alati saab ebamugava koha just positiivseks õpikohaks pöörata – peab ju igas olukorras suutma esmaabi anda. Päriselus õnnetuse kohta valida ei saa. Ja käepäraseid vahendeid, näiteks simulatsioonigrimmi, oleme nangunii harjunud kasutama ning teeme selle teemalisi koolitusi ka teistele.

Milline on hea õpilane koolitusel?

Hea õpilane on see, kes võtab kõik õppimiseks pakutud võimalused vastu ja teeb aktiivselt kaasa. Loenguid meie koolitustel ei ole, õppurid on alati aktiivselt kaasatud, et nad saaksid kõike praktiliselt läbi teha ja kogeda.

Oska Sa öelda, kui palju koolitusi oled läbi viinud või kui palju koolitatavaid on sul olnud?

Kümne aasta jooksul on koolitatavaid kindlasti väga palju olnud. Seoses sellega, et Kaitseliidu ja Naiskodukaitega on viimasel ajal liitunud väga palju inimesi, on ka koolituste arv kasvanud.

Ainuüksi viimase aasta jooksul toimus üheksa esmaabi baaskursust, igas umbes 30 õppurit, sellele lisaks muud väiksemad koolitused. Seega võib öelda, et viimase aasta jooksul on koolitatavaid olnud üle 300.

Kuidas on muutunud koolitaja roll ajas? Kui palju on muutunud koolitus ja koolitusvõtted digitaalsemaks võrreldes sellega, kui alustasid?

Kui alustasin Naiskodukaitses koolitamist, ei lähtunud väga rangelt õppekavast, teooria edastati loenguvormis ja natuke sai ikka harjutada ka.

Nüüd on kõigil kursustel olemas kinnitatud õppekavad, teooria saab igäüks e-õppe keskkonnas endale

Harjumaa aasta koolitaja tiitli pälvis Ruth Pääsuke (paremal) Naiskodukaitse Saue jaoskonnast.

selgeks teha ning kohapeal harjutatakse käelisi oskusi ja lahendatakse võimalikult elulähedasi situatsioonitülesandeid.

Ja muidugi on instruktorid läbinud nii koolitaja alg-

õppe kui erialainstruktori kursuse, mis tagab koolituse kvaliteedi. Võin öelda, et Harju ringkonnas on pädevad esmaabi instruktorid, kellega koos on hea kursusi korraldada.

Naiskodukaitse Harju ringkond Ruthist

Ruth väärrib esiletõstmist, kuna tema panus elupäästva esmaabi ja juhtimisalaste teadmiste jagamisel on märkimisväärt. Tema tegevus koolitajana on eesmärgipärane, õppurit väärtustav ja toetav.

Ruthi koolitused on alati väga professionaalselt ettevalmistatud ning sisu ja meetod sihtgrupile kohandatud.

Ta seab õppeprotsessis esikohale õppija, andes võimaluse kaasa rääkida, küsida, kogeda ja enda tegevust analüüsida.

Ruth peab oluliseks, et õppur oskaks pärast koolitust anda elupäästvat esmaabi ja ka teaks, miks just nii tuleb toimida ehk ta seob teadmised ja praktika.

Ruth oskab luua õppimist soodustavat pingevaba keskkonda – lubab küsida, selgitab ja annab positiivset tagasisidet.

Õppurid on koolituste tagasisides öelnud, et Ruthi koolitustel on turvaline ja nad ei karda vigu teha. Pärast praktilist ülesannet analüüsib õppur Ruthi toetusel oma sooritust ja Ruth leiab alati midagi, mis läks hästi, ja toetab sellega õpimotivatsiooni säilimist.

Koolitajana peab Ruth oluliseks ka enesehindamist ja -arengut. Ta õpib vigadest ning soovib, et iga järgnev koolitus oleks parem ehk kaasinstruktoritega arutatakse, mis läks hästi, mida ja kuidas saaks paremini ning järgmisel koolitusel viiakse muudatused sisse.

Teadmiste värskendamiseks osaleb Ruth Kaitseliidu esmaabialastel täiendõpetel ja Kaitseliidu kooli koolitaja-treeneri täiendõpetel, teiste asutuste (päästeamet, kiirabi) kriisiõppustel, Punase Risti koolitustel ja Tartu Ülikooli veebikursustel.

loomingulise lähenemisega situatsiooni lahendamisel, mida kirjeldada on keeruline.

Küll aga saab nalja siis, kui olen sattunud mõne õppuse ajal koolituskohast läbi astuma.

Tavaliselt kasutatakse kohe juhust ja palutakse mul korraldada mõni ootamatu juhtum. Ega siis polegi muud, kui kerge grimm, väike veri ja „õnnetus“ ongi lahendamiseks valmis.

Paljud juba naeravadki, et kui mina olen kohal, siis on kohe mingi jama lahti. Aga need ootamatused tekitavadki elevust ja panevad õppurid ka proovile.

Lõpetuseks on Sul kindlasti mõni naljakas lugu rääkida, mis on koolitusel ette tulnud?

Nalja saab meie kursustel küll, see on seotud toredate rollimängijatega või

Sauel ootab 16 last Inglipuu kingitust

Maxima on juba aastaid aidanud heade inimeste abiga kokku koguda kingitusi, et viia jõulurõõmu tuhandetele vähekindlustatud perede lastele üle Eesti.

Kaubandusketi ellu kutsutud heategevuslik kingikampaania „Inglipuu“ on selle aja jooksul täitnud tuhandete laste salajasi jõulusoove.

Ka sel aastal kogus Maxima koostöös erinevate omavalitsuste sotsiaaltöötajate ning Eesti Lasterikaste Perede Liiduga kokku just nende laste jõulusoovid, kelle peredel puuduvad tänavu võimalused lapsele soovitud jõulukingituse tegemiseks. Heategevuslik Inglipuu jõulukampaania võimaldab igaühel panustada nende laste pühadesse, kel muidu jõulukingid saamata jääksid.

Asjad, millest lapsed unistavad, on lihtsad

Palju soovitakse sooje riideid ja jalatseid, voodiriideid, mänguasju, pliiatseid, plastiliini, LEGO klotse, kosmeetikat jne.

Inglipuud, millel ripuvad laste jõuluunistused, asuvad Maxima kauplustes üle Eesti.

Igal aastal pannakse Inglipuud üles Maxima kontorisse, et ka ettevõtte enda töötajad saaksid omalt poolt lastele jõulurõõmu valmistada.

Iga hooliv eestimees saab hakata ingliski, tehes Inglipuul olevale lapsele soovitud kingituse ajavahemikus 22. november – 15. detsember.

Kingikampaanias osalemiseks tuleb valida Maxima kaupluses Inglipuult üks ingliske lapse nime ja sooviga, kelle jõuluunistust tahad täita, ja osta talle kingitus.

Kingituse saab üle anda pakkimata kujul kas poe infoletti või kassasse, kust Maxima selle juba õigeaegselt lapseni toimetab.

Märkame ja hoolime ning täidame üheskoos laste soovid Inglipuul. Suurim tänu on siiras rõõm lapse silmades ning uskuge – kõik hea tuleb ringiga teile tagasi.

INGRID PIIRISALU

Maxima Eesti avalike suhete juht

Kõik lasteaiarühmad taaskasutatud materjalidest jõulukuuski meisterdama!

Pere ja Kodu koostöös Eesti Ringmajandusettevõtete Liiduga lükkas käima konkursi „Roheline kuusk“.

Projekti eesmärk on teadvustada, et kõik, mille oleme endale ostnud, pole ka katkise või ülejäägina prügi, vaid hoopis materjal millegi uue tarvis.

Et ettevõtmine oleks veelgi lõbusam, on välja pandud hulga toredaid auhindu.

Täna ei ole visake enam ühtki munaresti, pappkarpi ega üllatusmuna ära, vaid andke neile uus elu.

Tehke koos lasteaiarühmaga jõulukuusk ja/või -ehted taaskasutatavatest materjalidest ning saatke tulemusest pilt hiljemalt 20. novembriks meile perejakodu@perejakodu.ee.

Materjalide valik on piiritu, tähtis on vaid, et projekti jaoks ei ostaks keegi ühtki uut materjali, vaid kasutaks seda, mis juba olemas ja kusagil üle.

Kõikide osalejate vahel valib žürii ühe peaaahinna saaja, lootsiga läheb jagamisele veel teinegi peaaahind ja lisaks kaks lohutusauhindu.

• peaaahind žürii lemmikule: etenduse „Lotte ja kadunud jõuluvana“ piletid kogu rühmale ja kolmele saatjale

• peaaahind loosiga: Eesti Ringmajandusettevõtete Liidu preemiareis kogu rühmale lasteaias asuvasse jäätmetehasesse koos transpordi, söögi, joogi ja meelelahutusega

• 1. lohutusauhind loosiga: ühe rühma kõikidele lastele raamat „Ellen, Eik ja kilekotimõistus“ koos magusa ampsuga

• 2. lohutusauhind loosiga: trükisoe ja uhiuus Pere ja Kodu Nupuvihik nr 9 ühe rühma kõikidele lastele koos magusa ampsuga

Nüüd aga vaadake enda ümber, mis meisterdamiseks hästi sobib. Mõnusat fantaasialendu!

PEREJAKODU.DELFI.EE

Kauni jõulukodu konkurss 2023

Taas on saabumas aeg, mil lumevaip katab maad, kuuskedel süttivad küünlad ja jõulurahu täidab hingi.

MARJU NORVIK
heakorraspetsialist

Kutsume Sind Saue vallas ringi jalutama ja märkama meie ümber jõuluehtesse kaunistatud koduaedu, korter-majasid, ettevõtteid ja teisi ühiskondlike hooneid. Anna enda mõtetest ka kindlasti meile teada.

Ootame ettepanekuid konkursile „Kaunis jõulukodu 2023“ hiljemalt 18. detsembriks 2023 e-posti aadressile info@sauevald.ee.

Lisage ka põhjendus, miks just see aed või hoonet väärivad märkimist. Kolm kaunimat jõulukodu saavad tunnustatud.

Kaunist jõuluoostust kõigile!

Janet Ringvee saun kui päkapikumaja.

Fors MW jõulumeeleolus.

Kauni jõulukodu konkurss

Saue valla kauni jõulukodu konkurss toimus mullu esimest korda. Esikoht mõõdanikuks saanud jõulukodu konkursilt kuulus Janet Ringvee Riisiperest Metsa põik tänavalt. Teise koha saaja oli Artur Goferman Alliku külast Uuetalu põik tänavalt. Kol-

manda koha pälvis AS Fors MW Saue linnast. Eripreemia vääriline oli Maidla külaseltsi üleskutse „Maidla ja Pärinurme Jõulurüüs“ kogukonna kaasamise ja innustamise eest külade kaunistamiseks.

Jagame taas jõulurõõmu

Väikese pausi järel on Saue linna asumiselts tagasi, et leida üles abivajajad ja katta nende jõululaud.

EVELIN POVEL
Saue linna asumiselts

Sügisvihmad ja lõputu pimedus annavad märku, et jõulud – see ühtehoidmise ja kokkulemismise aeg – polegi enam üleliia kaugel. Nagu kõik tähtpäevad, nii on jõuludki inimesiti erinevad: kes kannab suuremat sorti perepidu, kes võtab väikse hetke omaette olemiseks, kes söidab maale laste või vanemate juurde. Suuremad kingid, väiksemad kingid, üllatused ja head soovid, ehk on postkastis mõni helge sõnumiga kaartki. Sebmisi jõulude eel on enam kui küll. Nende toredate sebmiste ritta kuulub muidugi ka toiduvalmistamine.

Kuid aastad pole vennad ja mured käivad mööda inimesi, seetõttu võib mõnes peres jõuluaegset elevust varjutada ootamatu rahanappus, tervisemure või meelerahu puudumine. Ent niiväga tahaks, et ka neil

Valik heast ja paremast, mis lahkete annetajate toel 2020. aastal enam kui 35 pere jõululauda kattis.

oleks jõuluõhtul pühadetoit laual ja rõõm südames.

Sestap soovib Saue linna asumiseltsi rahvas ka tänavusel jõuluajal hea-parema toidukraamiga meele pidada Saue kandi peresid, kus parasjagu kitsamad ajad. Tegime seda ka 2020 ja 2021, kattes kummalgi aastal heatahtlike inimeste toel enam kui 35 pere jõululaua. Aitäh selle eest!

Igaüks meist saab märgata ja aidata

Aitamine algab märkamisest! Erinevalt eelmistest kordadest, kus kogu teave abivajajast jõudis asumiseltsini valla sotsiaaltöötajate vahendusel, astume sammu-

kese edasi ja kutsume üles märkama hättasattunud inimesi endi seas ja ümber. Kui sa tead mõnd raskustesse sattunud peret või inimest, ära jäta seda enda teada, vaid ütle meile ka. Nii oleme vähem anonüümsed: õpime nägema inimesi enda ümber ja kasvame kogukonnana.

Aidata saad ka väikese ülekande näol või jagades midagi, mida oled ise valmistanud-kasvatanud. Pole sugugi tähtis, kui väike või suur sinu panus on. Oluline, et saad märgata, kaasa aidata ja pakkuda rõõmu. Nõnda hakkab ju endalgi hinges soe ning pime jõulueelne aeg saab valgem ja suurem.

Saue linna asumiseltsina

hoolitseme esimeses järjekorras oma linnarahva eest, ent võimalusel ja vajadusel jõuame ka valla teistesse kantidesse.

Sinu heatahtlik abi on oodatud kuni 15. detsembrini. Rahalise panuse saad üle kanda Saue linna asumiselts MTÜ arveldusarvele EE292200221072407313 (Swedbank), märkides selgituse reale „Jõulurõõm“. Abivajajate märkamise ning muu abipakkumise osas võta palun ühendust Merikesega (tel 528 0682, rinnemer@gmail.com) või Eveliniga (tel 5667 5252, evelinpoovel@gmail.com).

Rõõmsat jõuluoostust! Olge hoitud!

Foto: Wannamoisa

Segakoor Wannamoisa tuleb juba hingede kuu lõpus, 25. ja 26. novembril välja uue kavaga. Tasub sammud kuulama seada.

Segakoor Wannamoisa annab novembris kontserdid koos jutuvestja Piret Pääriga

Segakooril Wannamoisa on igal aastal iga uus hooaeg nagu kooliaasta moodi uus algus. Sel hooajal alustasid kooriga koostööd noor dirigent Ukrainast Illia Humeniuk ja hääleseadja Maria Leppoja – loodud on head tingimused lauljate vokaalseks ja muusikaliseks enesearenguks.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

Septembris alustanud, tuleb Wannamoisa juba hingede kuu lõpus, 25. ja 26. novembril välja uue kavaga. Nad astuvad Laagri kultuurikeskuses ja Hüüru mõisas üles koos jutuvestja Piret Pääriga.

Dirigent Sille Freiman räägib, et tegu on mõnda aega küpsenud ideega, sest vahel asjad tahavad aega, et kuju võtta.

„Kui ma kunagi aastaid tagasi kuulsin Piret Pääri jutustamas - Viljandi folgil oli vist - mõtlesin, et ma tahan temaga kunagi teha koostööd,“ meenutab Sille ning lisab, et sel kevadel võttis ta Eesti tunnustatud jutuvestjaga ühendust ja idee saab teoks.

Sille arvab, et kontsert tuleb tore. Wannamoisa laulab ja Piret räägib lugusid. Tasub sammud kuulama seada, sest vanasti olid jutuvestjate lood suunatud just täiskasvanute-

le. Alles tänapäeval seostub jutuvestmine rohkem lastega. Tänavusele hingedekuu kontserdile eelnes kooril armastuslaulude kontsert veebruaris ja veelgi varem keskendus üks kavatest unelauludele.

Segakoor Wannamoisa laulab koos 14. hooaega. 2010 alustanud koori nimi tuleb Vanamõisa küla vanast nimest, sest koor alustas tegevust Vanamõisa seltsimajas.

15 liikmega alustanud kooris on täna lauljaid 30 ja enam. Kõik need 14 aastat on vastu pidanud viis asutajaliiget.

Koori laulma tullakse lähikonnast, aga ka kaugemalt ja kui ühel hetkel Vanamõisa seltsimaja saal koorile kitsaks jäi, oli loogiline jätkada Laagri kultuurikeskuses, sest see tundus koori dirigendi Sille Freimani sõnul nagu kirik keset küla.

Harrastuskooride puhul ei saa alahinnata sotsiaalset aspekti. Koor on sõpruskond, kogukond. Tullakse ükstei-

se pärast, sest sõber ootab, mitte ainult muusika pärast. Dirigendi ülesanne on sättida sihid just parasjagu kõrgeks ja kaugeks, et nad lauljaid kõnetaks ning toredast koosolemise midagi kaunist sünniks.

Koorilaulmist iseloomustab ka kohalkäimise kunst ja distsipliin. Wannamoisa koori pühendumist näitab seegi, et isegi Covidi pandeemia ajal ei katkestanud koor korraldusi tegevust. Proovid olid üle võrgu, koos lauda ei saanud, küll aga partiisid harjutada.

Ja kui tuli luba, et välitingimustes võib koguneda, harjutas koor Vanamõisa vabaõhukeskuse välilaval. Harjutas külmas, kõigil ninad punased.

Harrastuskooril tuleb ise väljundeid otsida. Segakoor Wannamoisa on esinenud paljudes kohtades üle Eesti, kuid piiri tagagi, mida pole juhtunud küll liiga sagedasti, kuid käidud on Hollandis, Kreekas ja Horvaatias. 2017.

aastal Kreekas Paralias toimunud rahvusvahelisel võistlulaulmisel pälvis koor ka rahvusvahelise tunnustuse.

Täna küseb kooril peas üks reisiidee, mida enne koroonat ei jõutud teostada. Välja hüüda veel ei tahaks, enne kui plaanid selgema vormi on võtnud.

Iga harrastuskoori kõige suurem unistus on jõuda laulupeole, sinna on Wannamoisa ka kahel korral jõudnud ning on registreeritud ka 2025. aasta üldlaulupeole.

Ja koori dirigent Sille Freiman, kes lapsena tahtis saada Anne Veskiiks, naudib koorijuhtimise protsessi kõiki etappe oma võlde ja valudega repertuaari valimisest muusikaliste detailide viimistlemise ja muidugi publikule esitamiseni. Koolis muusikaõpetajana töötavana lisab ta, et on tore, kui päeval tegeled lastega ja õhtul kohatud täiskasvanutega. „Need on nii teistsugused jutud, teistsugune suhtlemistasand. Naudin seda.“

Lehetu külakeskuses on nüüd uhke saal

Lehetu külaseltsil on heameel teada anda, et üks külakeskuse ruumidest on kohaliku omaalgatuse programmi (KOP), Saue valla ning vabatahtlike Erko Pärdi ja Liis Pärdi toel korda tehtud.

OLVIA LAUR

Projektijuht Erko Pärt ütleb, et sügisel sai punkti üks aasta alguses alanud projekt: planeerimine, KOP-i projekti kirjutamine, ehitus. „Kirjutasime projekti „Lehetu kü-

lakeskuse väike saal“, et saada rahastus. Selle tulemusel tegime oma jõududega korda Lehetu külakeskuse ühe seni tühjalt seisnud ruumidest. Ise oleme tulemusel väga rahul, jääb lootet, et ka ruumi kasutajatele on sellest ainult rõõmu!“ usub Erko.

Foto: Olvia Laur

Lehetu külakeskuse saal sai korda tänu KOPi-ile, vallale ning Erko ja Liis Pärdi tööle.

Lehetu Külaselts tänab Erko Pärti ja Liis Pärti, kes projekti „Lehetu külakeskuse väike saal“ kirjutasid

ja ruumi korda tegid! Projekti on rahastatud kohaliku omaalgatuse programmist.

Markus Karus ja kontsertmeister Priidik Purga.

Rahvusvahelisele poiste keelpillifestivalile ei lähe mütsiga lööma keegi

Kuressaare Muusikakoolis toimus 20.-21. oktoobril XX rahvusvaheline poiste keelpillifestival.

Sündmuse kutsus elule 20 aastat tagasi Kuressaare viiuli ja tsello õpetaja Laine Sepp.

Festivali eesmärk on anda võimalus osalemiseks, esinemiseks ja teiste kuulamiseks kõikidele keelpille õppivatele poistele üle Eesti ja rahvusvahelisel tasandil.

Festivalil osalevad viiulit, vioolat, tsello ja kontrabassi õppivad poisid I-XII klassini. Ettevalmistus tehakse maksimumi peale ja mütsiga lööma ei lähe keegi.

Saue Muusikakooli poisid on juba alates teisest festivalist olnud tulihingelised ja regulaarsed osalejad. Esimese avangu meie kooli eest tegi üheksateist aastat tagasi Märt Mägi.

Sellel aastal osalesid Markus Karus (viilul) ja Rain Mihkel Inno (tsello). Nende õpetajad on Juta Ross ja Heiki Palm. Festivali debüüdi tegi poiste kontsertmeister Priidik Purga.

Festivali positiivne õhkkond, kõrge mängutase ja muusikaline keskkond jätkavad poistele kustumatu emotsiooni ning annavad innustust uute eesmärkide püstitamisel.

JUTA ROSS

Saue Muusikakooli keelpilliosakonna juhataja

Sellel aastal osalesid XX rahvusvaheline poiste keelpillifestival Kuressaares Markus Karus viiulil (paremal) ja Rain Mihkel Inno tsellol (keskel). Festivali debüüdi tegi poiste kontsertmeister Priidik Purga (vasakul).

Kõik me ümber lauluks muutub

Nii laulavad Nellid oma 45. sünnipäeva kontserdil Turba kultuurimajas 2. detsembril.

Kontsert algab kell 18.00. Muusikalist külakosti toob Türrpu meeskoor.

Ootame kontserdile kõiki sõpra ja tuttavaid lähedalt ja kaugel! Pakume ülevalla maitsvat sünnipäevatoriti!

OLVIA LAUR

Naiskoor Nelli lauljate nimel

Viis aastat tagasi kinkis Türrpu meeskoor Nelli laulupeole mineku vimpli koori logoga.

Foto: Erki Kuld

Tuleviku Lasteaed sai 10-aastaseks

Sel aastal oli oktoobrikuu Tuleviku Lasteaia erakordselt rõõmus – kätte oli jõudnud meie juubelikuu. Tuleviku Lasteaed sai 15. oktoobril 10-aastaseks.

KERSTI PRUUL JA KERLI MITT
Tuleviku lasteaia õpetajad

Me soovisime tähistada nii ilusat sünnipäeva kõigi oma sõpradega: lastega, pere-dega, koostööpartneritega. Seetõttu said sünnipäevaga seotud üritused planeeritud tervele kuule, kuid tervet õppeaastat läbivad meie sünnipäevast inspireeritud tegevused.

Esimesel nädalal kaunistasime kogu maja laste meisterdatud õhupallivanikutega. Saali ja koridori seintele panime üles fotonäituse õpetajatest ja vanematest, kui nad olid lasteaia-ealised. Saali kaunistasid värvilised lipuvanikud ja päris ehtsad õhupallid.

Kuna Tuleviku Lasteaed on tervist ja liikumist väärtustav lasteaed, otsustasime, et vahva oleks hoopis sõpradele sünnipäeva puhul külla minna. Nii kõik meie kuue rühma lapsed matkasidki külla erinevatesse valla laste-aedadesse, kus mängisid

õuealal ja piilusid tuppa. Võõrustajatele oli tänutäheks kaasas väike kingitus.

Oktoobri kolmandal nädal jõudiski kätte kauaoodatud päev, lasteaed sai päriselt kümneks. Lapsed tegid oma rühma nime algustähe kujulise küpsisetordi. Kõikidest tähtedest tuli kokku sõna „tulevik“.

Traditsiooniliselt kogunes kogu lasteaia pere hommikusöögiks saali, et koos laulda-tantsida ning hommikuputru ja torti süüa. Seejärel vahetasid lapsed omavahel rühmad ära ning käisid teises rühmas meisterdamas ja mängimas.

Juubelinädalasse mahtus ka pidulik kontsert-aktus lasteaia meeskonnale ja külalistele. Meid tulid õnnitleda Saue valla laste-aedade juhid, vallaametnikud ja koostööpartnerid. Külalisi tervitasid tantsu ja lauludega meie lasteaia lapsed.

Kõlas ka Unistajate rühma õpetajate Avely ja Mailiisi laul „Sõpradele“ kitarri saatel. Saksofonil esines

lasteaia vilistlane Helena Aleksandra ja armsaid lugusid esitas rahvamuusika ansambel Saue kapell.

Direktor Maiki Vanahans andis üle tänukirjad kolleegidele, kes on Tuleviku lasteaia töötanud selle avamisest alates. Kontserdi pani meeleoluka punkti Saue kapell, nende esituses kõlas lasteaia sooviloona Arvo Pärdi „Ukuaru valss“.

Kallid külalised üllatasid meid kaunitel lilledel, põnevate kingitustel ja ilusate sõnadega. Südamlük tänu kõigile!

Juubelikuu lõpetas tujuküllane disko nii lastele kui

ka nende vanematele. Sel ajal, kui lapsed plaksumaisi sõid ja morssi jõid, osalesid vanemad lõbusas mängus „Rooside sõda“.

Küsimused mõtlesid välja õpetajad ja vastused koguti eelnevalt kõikidelt lastelt kokku.

Vanematel tuli ära arvata kõige populaarsemad laste vastused, mis mõnikord osutusid üsna keerulisteks, kuid lõbusateks väljakutseteks.

Juubelikuu oli sündmusterohe ning meelde jääb ja nagu laulusalmgi ütleb: „Ja usume, et tulevik on alati meil õnnelik!“

Foto: Tuleviku Lasteaed

Tuleviku lasteaia lapsevanem Helen Lill:

Tuleviku lasteaia 10. sünnipäev pakkus põnevaid hetki juba enne sünnipäevanädalat – küll toimetasid lapsed usinalt peokaunistuste kallal, küll otsisid vanemad näituse jaoks oma lasteaiaaegseid pilte.

Elevust tekitas muidugi ka õigete peorüüete välja valimine ja laulude õppimine.

Kõige enam pakkus rõõmu suur ühisüritus koos disko ja lapsevanematele mõeldud meeleoluka Rooside sõja turniiriga.

Pidulised täitsid lasteaia saali kilgete ja naeruga, mida oli kuulda lasteaia majast väljapoolegi.

Lasteaia sünnipäeva tähistamise tegi eriti vahvaks, et kaasatud olid ka lapsevanemad. Selline, nagu on Tuleviku lasteaed, selline oli ka juubelipidu – elamus pakkuv, lõbus, soe ja sõbralik.

Turba Kooli lasteaia osa liitus rohelise kooli programmiga

Rohelise kooli programmi näol on tegemist tuntuima ülemaailmse keskkonnaharidusprogrammiga õppeasutustele.

JAANA TIGANE
lasteaiaõpetaja

Programmi eesmärk on aidata lastel ja noortel kujuneda jätkusuutlikult mõtlevalteks keskkonnateadlikeks inimesteks.

Täna lapsed ja noored otsustavad tulevikus, millises maailmas elame, kuidas Maa rikkust kasutatakse.

Programm toob keskkonnahoidliku mõtteviisi kooli või lasteaia tegemistesse ning seda süsteemselt ja ter-

viklikult.

Rohelise kooli võrgustiku seminarid pakuvad nii toetust kui inspiratsiooni, erinevad rahvusvahelised või Eesti võrgustiku kampaniad ja algatused aitavad kaasa õppeasutuses muutuste loomisele.

Edukat programmis osalemist tõendab haridusastutusele omistatav ülemaailmselt tuntud ja tunnustatud keskkonnamärgis „Roheline lipp“.

Selle õppeaasta käsitle-

vateks teemadeks lasteaia on prügi ja jäätmed, elurikkus, loodus ja õueala, tervis ja heaolu.

Kogu õppeaasta jooksul kaasame tegemistesse ka lapsevanemaid. Meie tegemisi saab jälgida Turba Kooli Facebooki leheküljel, kuhu postitame oma tähtsaid tegemisi, edulamus ja ettevõtmisi.

Lapsed koristavad ussikeste kodu – vermikompostit.

Foto: Turba lasteaed

Vaimse tervise veebinõustamine aitab saada oma elu parimaks eksperdiks

On tavaks saanud, et oktoobris tähistatakse rahvusvahelist vaimse tervise kuud, mille eesmärk on pöörata tähelepanu emotsionaalse tasakaalu hoidmisele ja erinevatele abivõimalustele. Üks selline on vaimse tervise veebinõustamine.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Vaimse tervise probleemid on Eesti rahvastikus laialt levinud. Igal viiendal Eesti inimesel on ärevushäire risk ja enam kui veerandil (28%) depressiooni risk Tervise Arengu Instituudi ja Tartu Ülikooli aastatel 2020-2022 tehtud rahvastiku vaimse tervise uuringu andmetel.

Vaimse tervise proble-

mide laialdast levikut kinnitab ka sotsiaalkindlustusameti tugiliinidele tehtud pöördumiste statistika.

Ainuüksi selle aasta augustikuu seisuga on sotsiaalkindlustusameti ohvriabi kriisitelefoni 116 006 ning emotsionaalse toe ja hingehoiu telefonile 116 123 tulnud enam kui 9600 pöördumist, millest omakorda üle poolte (52%) olid seotud vaimse tervise ja sellest tin-

gitud muredega.

Enamik inimestest jõuab elus mõnda hetke, millest väljapääs tundub ääretult keeruline või koguni võimatu. On see ülekoormus, pere- või suhteprobleemid, lähedase kaotus või üksildustunne – elu pole alati ei lihtne ega sirgelt kulgev.

On hetki, mil eesmärk ja naudingud tunduvad täiesti puudu olevat. Sageli kaasneb sellega suur ärevus, unetus või muud ebameeldivad kehalised aistingud, mis väljenduvad püsivas kehvases enesetundes.

Negatiivseid mõtteid keerutades võib inimene end päris sügavasse auku mõelda, kuid õnneks ei ole see olukord lootusetu.

Tugi on olemas

Lisaks eelmainitud ohvriabi kriisitelefoni 116 006 ning

emotsionaalse toe ja hingehoiu telefonile 116 123 pakub sotsiaalkindlustusamet tasuta vaimse tervise veebinõustamist kõigile, kelle elus on tekkinud pingeid ja raskusi ning kes tunnevad vajadust nendest kellegagi rääkida.

Veebinõustamisele saab registreeruda veebilehel www.palunabi.ee/et/emotionsaalne-tugi.

Tuntud vanasõna „Kaks pead on ikka kaks pead“ iseloomustab vaimse tervise nõustamist kõige paremini, sest vahel ei piisa ühest peast, et raskusi selja taha jätta.

Nõustaja abiga saab

• Võtta aega oma murede arutamiseks neutraalselt ja hinnanguvabalt – nõustaja ei anna hinnangut sinu elule ja valikutele.

• Uurida mõtteid ja emotsioone ning nende võimalikke põhjuseid. Peas keerlevaid mõtteid ümber sõnastada ja mõne teise nurga alt vaadelda.

• Meenutada toimetulekuoskusi ja harjutada juurde uusi. Kui meil pole tervislikke toimetulekuoskusi raskete aegade läbimiseks, võib juhtuda, et pöördume ebatervislike lahenduste poole, mis kokkuvõttes võivad probleeme juurde tekitada. Küll on aga igaühel meist omad positiivsed nipid, mis toimetulekut elu käigus toetanud on.

• Välja selgitada parim võimalik viis, kuidas probleemiga edasi minna. Nõustaja aitab välja selgitada, kas inimene vajab mõne erialaspetsialisti sekkumist. Koos leitakse võimalused sinna pöördumiseks.

Sotsiaalkindlustusameti vaimse tervise veebinõustamist pakuvad koosseisulised nõustajad, kes kõik on psühholoogi ettevalmistusega, aga ka vabatahtlikud nõustajad, kes on superviseeritud praktikant sooritanud psühhoteerapüüd, kliinilised psühholoogid või terapeudid.

Nad kuulavad ja vajadusel suunavad inimese sobiva spetsialisti nõustamisele, näiteks psühholoogi, hingehoidja, pereterapeudi, psühhiaatri, perearsti juurde.

Nõustaja ei ütle inimesele, mida ta eluga tegema peab, sest oma elu ekspert on igaüks ise, küll aga on ta kaasteeline võimalike lahenduste leidmisel ja pakub tuge oma elu parimaks eksperdiks saamisel.

Teadusuuringud ja uued tehnoloogiad tagavad Eesti turba jätkusuutliku väärindamise

Oktoobri lõpus kirjutati ajakirjanduses Eesti turbakaevandamisega seotud probleemidest, ent võimalikest lahendustest oli juttu vähe.

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI GEOLOOGIA INSTITUUT

Miks on tarvis põhjalikumalt uurida kõiki turbakihte ja kuidas kaasaegsete tehnoloogiatega seda väärindada, räägivad staažikas Eesti turbaurija Mall Orru ning pinnakattegeoloog Leeli Amon Tallinna Tehnikaülikoolist.

Eestis on turvast ja selle varusid uuritud üle poole sajandi. “Detailsetl on uuritud üle 550 soo! Välitöödel on kirjeldatud sadu tuhandeid proovipuurauke nii rakendusuringuteks kui teaduse tarbeks,” loetleb Mall Orru, TalTechi dotsent.

Mall Orru eestvedamisel on ka loodud digitaalne turbauuringute andmebaas (<https://turba.geoloogia.info>), kus leidub mahukas ning kõigile kättesaadav detailne andmestik turbasoodest- ja varudest.

“Turvas on lisaks maavarale ka hindamatu looduse arhiiv meie taimestiku ja kliima arenguloost tuhandete aastate jooksul. Meie andmebaasis on määratud maailmas ainulaadses hulgas turba liigilist koostist,” lisab Leeli Amon, TalTechi geoloogia instituudi vanemteadur.

Kaasaegsed tehnoloogiad aitavad väärindada kogu kaevandatud materjali

Teema käsitluses jäädi pindmise kihi probleemi juurde ega jõutudki küsimuseni, mis põhjustab alumiste kihide hästilagunenud turba n-ö vedelema ja CO₂ emiteerima jätmist?

Ajalooliselt on tegemist kütteturbaga, aga kodude soojendamiseks seda praktiliselt enam ei kasutata. Õnneks on täna arendamisel ja välja töötamisel juba mitmeid uusi tooteid ja teenuseid, mille puhul sobib tooraineks just hästilagunenud turvas.

“Süsiniik superkondensaa-

torite ja kütuseelementide komponentideks; turbast põletatud aktiivsöe kasutamine filtersüsteemides; turvas kui isolatsioonimaterjal; ravi-turvas taastusravis; turbas sisalduvate humiinaainete kasutamine väetistena,” toovad teadlased näiteid hästilagunenud turba mitmekülgsustest väärindamisvõimalustest, mis on kokku koondatud 2022. aastal teadus-ja arendustegevuse, ning ettevõtluse arengukavasse (TAIE).

Nii turbageoloog Mall Orru kui pinnakattegeoloog Leeli Amon toetavad mõtet, et turbakihid tuleks kaevandada lõpuni ning väärindada kogu kaevandatud materjal.

Üks võtmeküsimus on am-mendatud ala korrastamine Pärast lõpuni kaevandamist on oluline ala nõuetekohaselt korrastada. “Oleks hea, kui taastamise käigus kasutatakse mitmekülgsed lahendusi, mis taaslooks mitmekesist maastikku,” soovib Mall Orru.

Ta meenutab, et Endla soojaamas olid katselapid, kus parimaks lahenduseks tunnustati püsirohumaade rajamist kaevandatud turbaaladele.

Maaülikooli teadlased katsetavad Ida-Virumaal mahajäetud turbaväljade metsastamist ning põlevkivituhaga väetamist. Sageli meie eeskujuks olevas Soomes on endistele turbaaladele istutatud nii metsa kui kõrrelisi.

“Kui püütakse kaevandatud ala taastada märgalaks, peab meeles pidama, et turba teke ja juurdekasv on väga pikaajalised protsessid. Turbakihid, mida me Eestis kaevandame, moodustusid tuhandete aastate vältel. Kõige sügavamal olev turvas võib olla aga üle 10 000 aasta vana,” selgitab Leeli Amon.

Turba kui maavara teadlik kasutamine ei vastanda loo-

Foto: Anna-Helena Purre

Soonistes on ala osaliselt taastunud.

Vastab Saue Vallavalitsuse keskkonnaspetsialist Birgit Panksepp

Kui palju on meie vallas turbamaardlaid ja millises seisus need parasjagu on?

Suurimad turbamaardlad ongi Turbas, Riisiperes ja Ääsmäe külje all. Kõik maardlad on töös. Hetkel toimub Sooniste maardlas osaline korrastamine. Hiljuti tutvustas kaevandaja vallaelanikele korrastusprojekti. Korrastamistingimused on väljastatud ka Riisipere turbatootmisala mäeeraldiselise ja teenindusmaale pindalaga 516,25 ha.

Milliseks perioodiks on kaevandamislube antud?

Kaevandusload on antud 30 aastaks.

Mida tähendab maardla taastamine? Milliseid tegevusi tehakse, et taastada?

Turbamaardlaid taastatakse üldjuhul sooks, kus see vähegi võimalik on. Kuivenduskraavid suletakse, et vesi saaks taas kõrgemale tõusta, soole omane taimestik saaks taastuda ja loomulikud protsessid jätkuda.

Üldjuhul teeb loodus sealjuures üsna kiirelt oma töö - loodus tühja kohta ei sali.

Kasvama hakkavad kõrrelised ja lindude-loomade liikumisel levivad taastuvale alale ka soole omased puud madalad kased ja männid.

duskaitset ja majandust

Uute kaevandamise lubadega seoses on turbageoloogil südamel veel üks mure. Kasutatavate soode nimekirjas on piirangutena arvestatud küll looduskaitsele nõudeid, kuid on arvestamata jäetud näiteks rajatava maardla potentsiaalne mõju veerežiimile või ka turbas leiduvate kahjulike elementide sisaldus.

“Tuleb kaasata turbageoloog, et tuvastada kaevandamiseks igakülgsest sobilikud alad,” räägib Mall Orru. “Praeguses nimistus leidub nii allika- kui jõeorgetes paiknevaid soid, mille kasutuselevõtul võib olla mõju kohalikule põhjaveerežiimile.”

Malles ja Leelis tekitab nõutust omalaadne kunstlikult tekitatud vastuolu, kus sood käsitletakse kui looduskaitse ja -turismi objekti, samas kui sõna turvas

maavarana viitab kohemaid reostusele, ülekohtusele rikastumisele ja looduse ära kasutamisele. Tegemist on ju sama koha, sama nähtusega; üks ei saa eksisteerida ilma teiseta.

Teadlaste sõnul on ühiskonnas laiemaltki tajuda loodus- ja maavarade kasutamise eitamist (metsandus, põlevkivi, fosforiit, ehitusmaavarad, tuuleenergia jne).

On selge, et majanduslikke tegevusi ei tohi teha looduskaitsele oluliste objektide arvelt. Samas, kui paljud toormega tegelevad sektorid ja ettevõtted panna surve alla, siis kust tuleb rahvuslik jõukus? Ainult loodusturismi ja iduettevõtete riiki üleva peidada on raske. Helge punktina toob Mall Orru esile, et kooliõpilasi turbateemad kõnetavad ja tal on juhendamisel mitmeid õpilaste uurimistöid.

Saue valla 2024. aasta talimängude ajakava

ALA	KUUPÄEV	KELLAAEG	KOHT
KORVPALLI VABAVISKED	14. november teisipäev	18.30	Haiba rahvamaja
KOROONA	18. november laupäev	10.00	Haiba rahvamaja
SÕUDE-ERGOMEETER	21. november teisipäev	18.30	Haiba rahvamaja
SULGPALL	13. jaanuar laupäev	10.00	Ruila spordihoone
VÕRKPALL	14. jaanuar pühapäev	10.00	Ruila spordihoone
KABE	23. jaanuar teisipäev	18.30	Haiba rahvamaja
LAUATENNIS	27. jaanuar laupäev	10.00	Haiba rahvamaja
MALE	30. jaanuar teisipäev	18.30	Haiba rahvamaja
SUUSATAMINE	10. veebruar laupäev	12.00	Alema suusarada
KARDISÕIT	9. märts laupäev	11.00	Laitse RallyPark
DISCGOLF	16. aprill teisipäev	18.30	Kernu rada
SPORTLIK MÄLUMÄNG	7. mai teisipäev	18.30	Haiba rahvamaja

Lisainfo: Kernu piirkonna spordijuht Kaljo Põldaru, telefon 521 4206, e-post kpoldaru@gmail.com

Võistluse Kernu Terasmees ja Kernu Terasnaine 2024 ajakava

ALA	KUUPÄEV	KELL	KOHT
VIBULASKMINE	10. november	18.30	Haiba rahvamaja
SÕUDE-ERGOMEETER	21. november	10.00	Haiba rahvamaja
SULGPALL NOOLEVISE	25. november	18.30	Haiba rahvamaja
LAUATENNIS	9. detsember	10.00	Ruila spordihoone
KORVPALLI ELEMENDID	12. detsember	10.00	Ruila spordihoone
MALE	16. jaanuar	18.30	Haiba rahvamaja
SUUSATAMINE	10. veebruar	10.00	Haiba rahvamaja
KABE	13. veebruar	18.30	Haiba rahvamaja
KARDISÕIT	9. märts	12.00	Alema suusarada
LASKMINE	märts	11.00	Laitse RallyPark
KOROONA	16. märts	18.30	Kernu rada
UJUMINE	märts	18.30	Haiba rahvamaja
DISCGOLF	16. aprill		Kernu rada
PETANK	20. aprill		Kernu rada
JÜRIÕÕJOOKS	23. aprill		Kernu
ORIENTEERUMINE	aprill		Kernu
JALGRATTAKROSS	aprill		Kernu
TENNIS -NAISED			
TENNIS- MEHED			
SANGPOMMI-REBIMINE			
KERGEJÕUSTIK MEHED-5-VÕISTLUS (100m, kaugus, kuul, ketas, oda)			
NAISED-4-VÕISTLUS (200m, kaugus, kuul, oda)	18. mai	11.00	Kernu staadion
JALGPALLIELEMENDID	18. mai	16.30	Kernu staadion

Lõpetamine kell 18.

Lisainfo: Kernu piirkonna spordijuht Kaljo Põldaru, telefon 521 4206, e-post kpoldaru@gmail.com

Spordiuudiseid kabest, koroonast ja lauatennisest

KALJO PÕLDARU

Kernu piirkonna spordijuht

Saue valla kabetajatele kaksikvõit

Elvas toimunud Eesti meistrivõistlustel Brasiilia kabes saavutasid Saue valla kabetajad kaksikvõidu.

Esikoha võitis igihaljas 90-aastane Heinar Jahu. Teise kohaga pidi leppima Urmas Väärtnõu, kes omavahelises kohtumises pidi tunnistama Heinari paremust.

Medalid Haiba Spordiklubile

Eesti 2023. aasta koroona karikavõistluste esimesel etapil Raasikul saatis edu

Saue valla Haiba Spordiklubi võistkonda, kes saavutas kolmanda koha. Ettepoole jäid Saku ja Kadrina võistkonnad.

Haiba Spordiklubi võistkond mängis koosseisus Armo Aas, Olev Vaim, Viljar Mehik, Tiit Liiv ja Karin Lähker. Suurepäraselt mängisid Viljar ja Karin, kes saavutasid oma laual esikohad.

Harjumaa meistrivõistlustelt tuli Saue valda kaks medalit. Naistest saavutas teise koha Karin Lähker ja meestest kolmanda Viljar Mehik.

Klubiliikmete mängutase on tõusnud, sest kaks korda kuus toimuvad siseturniirid, mille eestvedajad on Ketlin ja Tiit Liiv.

Foto: erakogu

Balti ja Eesti veteranide meister Väino Nüüd.

Lauatennisest võideti soomlasi

Haapsalus toimunud Eesti -Soome maavõistlusel lauatennisest veteranidele saatis

edu eestlasi. Maavõistlus võideti 52 - 37.

Saue valla sportlastest andsid võitu oma panuse Haiba Spordiklubi mängijad Gessi Kozlovski, Kaljo Põldaru, Guido Piksar ja Väino Nüüd.

Lauatennisest hooaeg noortele saab alguse Laste GP-ga Haapsalus, kus löövad kaasa Saue Hobipinksi ja Haiba Spordiklubi huviringide lapsed.

Täiskasvanute hooaeg jätkub Eesti võistkondlike meistrivõistlustega Viljandis.

Saue valla võistkondadest osalevad III liigas Riisipere Lauatenniseklubi ja Haiba Spordiklubi.

Abivahendite üürimine annab abivajajale vajaliku paindlikkuse

Liikumisabivahendite turg on kirju ja kogu aeg jõuab müügile uusi kaasaegseid abivahendeid, mis hõlbustavad liikumisraskustega inimeste igapäevaelu.

Abivahendikeskuse Invaru kliendikogemuse valdkonnajuht Kadri Tiido annab nõu, mida abivahendite valimisel meeles pidada.

INVARU

Invaru abivahendikeskus on spetsialiseerunud liikumiserivajadustega inimeste abivahenditele, mille hulka kuuluvad näiteks ratastoolid, kargud ning seisu- ja käimisraamid. Lisaks on Invarus lai valik ka põetus- ja hooldusabivahendid ning inkontinentsustooted.

Abivahenditele pakutakse transporti, hooldust, remonti ja puhastusteenust. Ettevõtte on Eesti kaasaegseim abivahendite töökoda, kus teostatakse hooldus- ja remonditööd.

Abivahendikeskusel on üle Eesti kümme esindust, mida külastab iga kuu enam kui 10 000 abivajajat. "Esindustes on koolitatud klienditeenindajad abiks abivahendi valimisel ja juhendamisel, kuidas abivahendit kasutada. Keerulisemate abivahendite vajaduse või tervisliku seisundi korral nõustavad kliente lisaks ka füsio- või tegevusterapeudid koostöös abivahenditehnikuga," selgitab Tiido ja lisab, et nõustamisteenust pakutakse vajadusel ka kodus, tööl, koolis või hoolekandeesituses üle Eesti.

Abivahendit valides võib kerkida küsimus, kas abivahendit on mõistlikum üürida või osta. "Enamiku abivajajate jaoks on üürimine kõige mõistlikum lahendus ja üldiselt seda võimalust kasutataksegi. Invarust üürimine tagab paindlikkuse abivahend soovi korral tagastada," räägib Tiido.

"Hea on ka teada, et üüritud abivahenditel on hooldus ja remont kogu üüriperioodil hinna sees, kui see on tingitud loomulikust kasutamisest või kulumisest," selgitab Tiido ja lisab, et vajadusel pakutakse remondi ajaks abivajajale ka asendusabivahendit.

Abivahendi üürimisel eakale on mitmeid eeliseid. "Abivahendit üürides saab eakas, kes ei tunne end uue abivahendi kasutamisel veel kindlana, üüritud abivahendi mitesobivuse korral lihtsasti välja vahetada või tagastada. Nii on võimalus abivahendit mugavalt kodus

katsetada, näiteks kas tugi- raam ikka mahub diivani ja laua vahelt läbi, kas see liigub äkki liiga lihtsalt, kas pidureid on mugav käsitseda. Kui abivahend ei sobi, on see võimalik igal hetkel Invarusse tagasi tuua ja vahetada mõni teine tugiraam," selgitab Tiido.

Vanusega kaasnevate tervisemurede puhul ei ole ette teada, kui kaua konkreetset abivahendit võib vaja minna. "Eakas võib vajada tervisliku seisundi muutudes uut abivahendit – tervise halvenedes näiteks käimisraami asemel ratastooli, aga ka vastupidi – tervise paranedes ratastooli asemel tugiraami või karke. Siis on võimalik üks tagastada ja teine abivahend asemele üürida," toob Tiido näite.

Samuti võib vahel lähedase seisundi muutudes tarvis olla koduseid hooldusvahendeid. "Sellisel juhul saab muuta abivajaja kodused tingimused mugavamaks nii üüritud hooldusvoodi kui ka potitooli abil," soovib Tiido.

Abivahendi üürimine on mõistlik ka siis, kui tegemist on ajutise traumaga, millest taastumiseks on vaja liikumisel abi. "Näiteks jalatraumade korral, kui on vaja kasutada karke, tugiraami või ka ratastooli, on üürimine kindlasti mõistlikum. Nii on kulu abivahendile madalam ja lisaks ei jää abivahend pärast kasutamist koju seisma," selgitab Tiido.

Üle Eesti on Invarul pidevalt üüris ligi 10 000 abivahendit. "Kõik abivahendid läbivad enne järgmist omanikku põhjaliku puhastuse ja desinfitseerimise ning tehnilise korrasoleku kontrolli," räägib Tiido.

Abivahendeid on lisaks üürimisele võimalik ka osta. "Seda tehakse tavaliselt siis, kui abivahendi sobivuses on veendunud ja kasutusaeg inimese käes on pikk," selgitab Tiido. "Samuti ei üürita abivahendeid, mis on väga personaalsed. Selleks võib olla kindlale isikule vastavalt tema eripärale tellitud ratastool või eriste, samuti lamatisi vältida aitav madrats või potikõrgendus."

Fotod: invaru

Ole talveks valmis

"Abivahendikasutajatel on talve eel viimane hetk mõelda ka libedusohu peale," juhhib Tiido tähelepanu, lisades, et liikumisabivahendite olemas mitmeid tarvikuid, mis aitavad kukumisohtu vähendada. Näi-

teks on karkudele ja keppidele saadaval jääteravikud, mis pakuvad libedal pinnasel stabiilsemat tuge ning saabastele on võimalik alla panna ka libisemisvastased tallad, mis lisavad kõndimisele stabiilsust.

"Aktiivsele ratastoolika-

Liikumiserivajadustega inimestele spetsialiseerunud abivahendikeskus

Invaru abivahendikeskus on liikumiserivajadustega inimeste abivahenditele spetsialiseerunud valdkonna suurim ekspert Eestis, mis on tänaseks tegutsenud juba 30 aastat. 1993. aastal asutatud abivahendiettevõtte oli esimene omataoline Eestis. Täna on ettevõtte kasvanud 76 töötajani ja pakub abivahendeid kümnes esinduses üle Eesti: Tallinnas (Peterburi tee, Mustamäe tee), Tartus, Pärnus, Rakveres, Kuressaares, Haapsalus, Raplas, Paldiskis ja Hiiumaal Käinas. Lisaks on võimalik abivahendeid soetada Invaru e-poest, kus on võimalik kasutada ka riiklikku soodustust ja teha mugavalt oma igakuised ostud.

sutajale, kes läbib ise pike- maid vahemaid, soovitame lisaratta paigaldamist, mis muudab ratastooli kolme- rattaliseks. Lisavarustusena saab juurde soetada lihtsasti paigaldatavad rehvikatted, mis annavad rehvidele juurde laius ja on sügavama must- riga. Teine võimalus on aga kaaluda lisapaari ratastooli- levelgedele peale paigaldatud spetsiaalsete naastrehvide kasutuselevõttu. Tasub siiski teada, et põrandate kah- justamise ohu tõttu ei sobi sellised rehvid siseruumides kasutamiseks," soovib Tiido.

Riikliku soodustuse saamiseks tuleb esitada vajalikud dokumendid

Mitmeid abivahendeid saab nii osta kui ka üürida riikliku soodustusega, mida koordineerib Sotsiaalkindlustusamet. Abivahendeid saavad soodustingimustel üürida ja osta puudega lapsed, vähenenud töövõimega täiskasvanud ja vanaduspensionärid. Abivahenditele on määratud piirlimiit ehk kindel kogus ja kasutusaeg, mis on ette nähtud ühe abivahendi kasutamiseks. "Kui

inimesel on vaja rohkem abivahendeid, kui riikliku soodustusega on võimalik saada, on põhjendatud juhtudel võimalik taotleda erisust. Meie terapeudid saavad vajadusel nõustada taotluse esitamise protsessis," selgitab Tiido.

Riikliku soodustuse saamiseks on abivahendikeskusesse vaja kaasa võtta isikult tõendav dokument, teada abivahendi kasutaja isikukoodi ja esitada abivahendi tõend. "Täishinnaga saab osta kõiki abivahendeid ja siis ei ole eespool nimetatud dokumente tarvis," lisab Tiido.

Riikliku soodustuse üüri ja ostmise piirmäär on abivahendite lõikes erinev. Näiteks ratastoolil ja hooldusvoodil on see 90% piirihinnast, samas tugiraamil on see aga 60%.

Riikliku soodustusega tuleb näiteks ratastooli eest ühes kuus tasuda üüri 3,54 eurot (täishind 35,40 eurot/kuu), täisfunktsionaalsusega elektrilise hooldusvoodi eest 4,25 eurot (täishind 42,50 eurot/kuu) ja tugiraami eest 7,8-18,9 eurot (täishind 15,6-26,7 eurot/kuu).

Punane Rist: kohalik ja ülemaailmne

Saue vallast Fidži saarteni – Punane Rist tegutseb kõikjal maailmas, 192 riigis. Eestis oleme tegusad juba enam kui sada aastat ja vabatahtlikke on meil täna üle viiesaja. Millega me täpsemalt tegeleme?

LIIS EHRMINGER
Eesti Punase Risti
kommunikatsioonijuht

Punase Risti südameasi on esmaabi. Töötame selle nimel, et Eestis oleks rohkem inimesi, kes oskaksid vajadusel elu hoida ja päästa. Miks nii? Sest elukriitilisel hetkel on tähtis iga sekund ja sõltuvalt asukohast ei pruugi kiirabi alati õigel ajal jõuda.

Vaatame korraaks numbreid. Igal aastal võtab äkksurm Eestis ligi tuhat elu (Euroopas on see number suisa 300 000), seda kõrvalseisjate juuresolekul. Elustama hakkavad juuresolijad vähem kui pooltel kordadel, samas on selge, et õige ja kiire abi suurendab ellujäämisvõimalust oluliselt.

Me kõik loodame ja tahame mõelda, et meie lähedastega ei juhtu kunagi midagi, kuid tõsiasi on, et terviserikkeid ja õnnetusi juhtub. Hetkel, kui kellegi elu on meie kätes, me ju tahame aidata ja saame õppi-da seda tegema. Seda mugavalt, et esmaabikoolituse saab tänapäeval suures osas läbida ka e-õppena, kodu-diivani rüpes.

Ei ole tervist ilma vaimse terviseta

Ei möödu päevagi, kus meedia ei vahendaks lugusid läbipõlemisest, enesetappudest, depressioonist ja kurblooline on, et vaimse tervise hoidmine on ühiskondlikult väga tõsine väljakutse – abivajajaid on palju. Ülemaailmsel vaimse tervise päeval (10.10) saime tõdeda, et viimase poolteise aasta jooksul on Punane Rist andnud enam kui neljasajale inimesele oskuse anda psühholoogilist esmaabi.

Hetkel koolitame erinevate organisatsioonide vabatahtlikke, kuid uuest aastast avame tasuta koolitused ka teistele. Kel huvi ja soov enda teadmisi ja oskusi täiendada, et seeläbi teistele vaimseks toeks olla, võib Punase Risti kanalitel silma peal hoida: jagame koolituste kohta infot nii kodulehel redcross.ee kui ka sotsiaalmeedias.

Seniste koolituste oluline fookus on olnud toe pakkumine siia saabunud Ukraina põgenikele. Mitukümmend ukrainlast on ise koolitustel osalenud. Nad jagavad seal ka läbi-elatut: kogemusi ja raskusi, millega ümberasumise ajal kokku puututi. Lood on osalt erinevad, osalt sarnased. Näiteks meenub ühe naise lugu sellest, kuidas tema ema ja kümneaastane poeg põgenesid sõjakoldest ning poja lähedal plahvatas mürsk. Ehmatuse oli poisile nõnda ränk, et tal tekkisid sellest tikid. On selge, et see kõik on jätnud valusa jälje: pikad ja pimedad tunnid varjendis, plahvatus omaenese kodutänaval, korteriukse viimane sulgemine põgenemise eel. Kogetust rääkimine aitab emotsioone teadvustada ja töödelda.

Kriiside ja katastroofide keskel

See, et Eesti Punane Rist Ukraina elanike toetuseks annetusi kogub, ei ole ilmselt uudis. Rahakandeid teeme Ukraina Punase Risti suuniste kohaselt ja konkreetsete abipalvete alusel. Näiteks oleme annetusraha saatnud nii esmatarbevahendite soetamiseks inimestele, kes on kaotanud kodu, kui ka haiglate tööhoidmiseks. Saatnud oleme ka esmaabi, lausa 18 veo-

kitäit.

Piirkondi, mille jaoks annetama kutsume, on aga teisigi. Täna on avatud kontod humanitaarkriisi leevendamiseks Liibüas, Marokos, Iisraelis ja Gaza sektoris. Olgu relvakonflikt või looduskatastroof, kohalik Punane Rist läheb appi. Just see ongi liikumise põhiline eesmärk - olla kiiresti ja suure inimjõuga olemas nende jaoks, kes abi vajavad. Ka meie koolitatud vabatahtlikud siin Eestis on valmis abistama mis tahes olukorras.

Täna toetame annetusrahaga teisi, kuid saame olla kindlad, et kui Eestil peaks olema abi tarvis, jõuab see meieni kõikjalt maailmast. On hea ja kindel tunne, et oleme osa tugevast võrgustikust, kus üksi ei jäeta kedagi.

Moodne ja heategevuslik taaskasutus

Punase Risti ülemaailmse liikumise jaoks on olulisel kohal keskkonnaküsimused; seda ka meie jaoks siin Eestis. Taaskasutuskasutust Punane Ristik (Mustamäe tee 8) kannustab lisaks keskkonnahoiule soov abistada. Uuele ringile viiakse korralik ja stiilne riide- ning kodukaup, saadud tulu aga toob kergendust neile, kel on keerulised ajad ja abi tarvis. Kes pealinna satub, on oodatud läbi astuma! Veelgi enam, kodust võib kaasa haarata selle, mis korralik, kuid endal seisma jäänud. Nii sünnibki mitmekordne heategu: annetatud esemest saab rõõmu selle uus omanik, kuid ka näiteks kodutu, kellele talve eel sooja kampsiku kinkida saame.

Tegevusi on Punasel Ristil veelgi enam, sh regulaarsete toidu- ja hügieenipakkide ning koolitarvete jagamine kõikjal Eestis. Meie suund ja siht on seista selle eest, et siinsed kogukonnad oleksid hoitud ja just piirkondlikest vajadustest lähtudes me igapäevaselt tegutsemegi. Nii on ka Saue valla elanikud oodatud meiega liituma: Tallinna selts on nime järgi

Mitmesugust abi (toit, riided, lastetarbed jm) on saanud tuhanded põgenikud.

küll pealinna keskne, kuid mida rohkem kaasub inimesi mujalt Harjumaalt, seda suuremaks muutub meie haare. Tarvilikud oskused, sh esmaabi, anname uutele vabatahtlikele ise. Mugavalt saab liitumissoovi teele saata kodulehe kaudu: <https://redcross.ee/liitu>.

Liikumise sünnilugu

1859. aastal Solferino sõjatandril organiseeris noor Šveitsi ärimees Jean Henri Dunant kohalikest külanäistest kannatanute aitamiseks erapooletu abistamise grupi. Sihiks võeti aidati kõiki haavatuid, sõltumata sellest, millisel poolel nad sõdisid. Jõudnud tagasi kodulinna Genfi, kirjutas Dunant raamatu "Solferino mälestus", mille viimases peatükis seisab üleskutse luua vabatahtlikest taolisi grupe ka teistes riikides. Raamat nägi trükivalgust 1862. aastal ning Punase Risti loomise idee oligi sündinud. Juba 1863. aastal tuli Genfis kokku Punase Risti Komitee, mis aasta hiljem võttis vastu I Genfi Konventsiooni "Haavatute abistamine sõjaväljal".

November 2023

08.11 18.00	Isadepäeva eelhäälestus: lauamänguõhtu koos mängude leiutajaga Riisipere raamatukogus
10.11 18.00	Staadionijooks Nissi põhikooli staadionil ajavõtuta, umbes 5 km info Rainer Kukk tel 5333 4160
11.11	Kell 12.00 Staadionijooks Saue kooli staadionil, ajavõtuta umbes 5 km, isadele eriauhind. Info Timo Hallist tel 5222805 Kell 14.00 Rohke-sõnaline ilukirjanduslik kohtumine Contraga Riisipere kultuurimajas Kell 10 MOMUs giidituur kuraatoriga
12.11	Kell 15.30 Hüüru mõisas isadepäeva võimlemise töötuba Vello Vaheriga
16.11 18.00	Ruila raamatukogus filmiõhtu "Vigased pruudid"
18.11 17-21	Laitse seltsimaja õuel saunaõhtu "Mehed saunas(t) rääkisid" Võta kaasa viht, rätik ja plätud
27.11 19.00	Veinikoolitus meestele Laagris kohvikus Romb koolitaja veiniekspert Keiu Virro osalustasu 35 eurot Eelregistreerimine Fientas

MEESTE AASTA SAUE VALLAS

**ERNA
KABER
100**

Palju õnne, head tervist ja meelerahu!

Kolm nooremat põlvkonda

**ERNA
KABER
100**

Palju-palju õnne ja häid soove aukartust ärataval tähtpäeval!

Saue vald

**LINDA
LOTAMÕIS
100**

Palju-palju õnne ja häid soove aukartust ärataval tähtpäeval!

Saue vald

KULTUURIKALENDER

AEG	ÜRITUS	TOIMUMISKOHT JA AEG	KONTAKTID
märts-detsember	Skulptuurinäitus "Kirjanduslikud kujud"	Saue valla raamatukogudes	FB: Riisipere Raamatukogu, tel 5323 9183, riisipere@saueraamatukogud.ee
15., 22. ja 29.11	"EELK Saue Pauluse koguduse piiblitund"	kell 15 Kütise 4 kirikutoas	tel 5694 3660
15., 22. ja 29.11	EELK Saue Pauluse koguduse laulutund	kell 16.15 Kütise 4 kirikutoas	tel 5694 3660
15.11.	Jõulukaunistuste töötuba	kell 18 Vanamõisa seltsimajas	FB: Vanamõisa küla
15.11.	Film "Jumalaga, rock'n'roll"	kell 19 Turba kultuurimajas	FB: Kultuuriselts NISSI SÄRTS nissisarts@gmail
16.11.	EEVK Vennastekoguduse palvetund	kell 16 Vennastekoguduse Nissi palvemajas	tel 521 8467, krall@hotmail.ee
16.11.	Film "Vigased pruudid"	kell 18 Ruila raamatukogus	tel 607 8723, ruila@saueraamatukogud.ee
16.11.	Koolitus "Kriisideks valmisolek"	kell 18 Laitse seltsimajas	FB: Laitse Seltsimaja, info@seltsimaja.ee
17.11.	Eesti Lugemisuuringu koolitus "Sissejuhatus pildiraamatumaagiassse"	kell 10 Laagri kultuurikeskuses	www.lugemisyhing.ee
17.11.	Laagri Taatide tantsuõhtu	kell 18 Laagri kultuurikeskuses	matitartu24@gmail.com, tel 507 2978
17.11.	Veini- ja muusikaõhtu.	kell 19 ÄKKKis	FB: Ääsmäe, tel 556 60875
18.11.	Saue valla talimängud 2024. Koroon	kell 10 Haiba rahvamajas	kpoldaru@gmail.com, tel 521 4206
18.11.	Meeste saunaõhtu "Mehed saunas(t) rääkisid"	kell 17 Laitse seltsimajas	FB: Laitse Seltsimaja, info@seltsimaja.ee
18.11.	Muinasjutuline Maroko õhtu	kell 18 Ääsmäe külaplatsi kohvikus	FB: Ääsmäe Külaplatsi kohvik
18.11.	Etendus "Kõbus ja lõbus"	kell 19 Turba kultuurimajas	FB: Kultuuriselts NISSI SÄRTS nissisarts@gmail
18.11.	Meestepäeva pidu. Merle Palmiste monoetendus "Ala(s)ti Palmiste"	kell 19 Jõgisoo seltsimajas	ulle.rondo@gmail.com, tel 501 2033
19. ja 26.11	EKNK Turba koguduse jumalateenistus	kell 11 Turbas Pargi 1-34	tel 5611 0551, turbakogudus@gmail.com
19. ja 26.11	Laagri kristliku koguduse jumalateenistus.	kell 12 Laagri kultuurikeskuses	www.laagrikogudus.ee
19. ja 26.11	EELK Nissi Maarja koguduse jumalateenistus	kell 12 Nissi Maarja kirikus	FB: EELK Nissi Maarja kogudus, tel 5665 6738, nissi@eelk.ee
19. ja 26.11	EELK Saue Pauluse koguduse jumalateenistus	kell 13 Saue Sotsiaalkeskuse saalis	tel 5694 3660, saue@eelk.ee
19. ja 26.11	Saue kristliku vabakoguduse jumalateenistus	kell 13 Saue vabakirikus	www.sauekristlikvabakogudus.ee
21.11.	Kernu Terasmees ja Kernu Terasnaine ning Saue valla talimängud 2024 võistlused. Sõudeerogomeeter	kell 18.30 Haiba rahvamajas	kpoldaru@gmail.com, tel 521 4206
21.11.	Kohtumine kirjanikuga. Lilli Luuk	kell 19 Laitse seltsimaja raamatukogus	FB: Laitse Seltsimaja, info@seltsimaja.ee
22.11.	Film "Tähtsad ninad"	kell 19 Turba kultuurimajas	FB: Kultuuriselts NISSI SÄRTS nissisarts@gmail
23.11.	Lauamängude õhtu	kell 18 Saue linna selts	FB: Saue linna selts
24.11.	Etendus "Anne Paluver ikka veel 27!"	kell 19 Saue kontserdisaalis	FB: Saue kultuuri- ja huvikeskus dmitri.harchenko@sauekultuur.ee, tel 5363 8621
25.11.	Kontsert "Hingele head". Segakoor Wannamoisa ja Piret Päär	kell 17 Laagri kultuurikeskuses	FB: Laagri kultuurikeskus tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
26.11.	Imeliste villahaldjate töötuba	kell 11 Turbas	FB: Kultuuriselts NISSI SÄRTS nissisarts@gmail
26.11.	Kontsert "Hingele head". Segakoor Wannamoisa ja Piret Päär	kell 18 Hüüru mõisas	tel 523 8261, 607 1358, info@huuru.ee
27.11.	Meeste aasta eri: Keiu Virro veinikoolitus ja degusteerimine meestele	kell 19 ROMB Restos	www.sauevald.ee/meeste-aasta
29.11.	Film "Tume paradiis"	kell 19 Turba kultuurimajas	FB: Kultuuriselts NISSI SÄRTS nissisarts@gmail

OOTAME KÕIKI KAUNISTAMA MAIDLA JA PÄRINURME KÜLASID!

VÕISTLUSELE SAAB REGISTREERIDA KUNI 15.11.2023 NING KAUNISTUSED TULEB ÜLES SEADA 1. ADVENDIKS.

OSALEJATE VAHEL TOIMUB RAHVAHÄÄLETUS NING 16.12.2013 MAIDLA KÜLAKESKUSES TOIMUVAL JÕULUPEOL TEHAKSE TEATAVÄKS ENIM HÄÄLI SAANUD KAUNISTUSED NING TOIMUB AUTASUSTAMINE.

TÄPSEM TEAVE JA REGISTREERIMINE
WWW.MAIDLAKYLA.EE,
JUHATUS@MAIDLAKYLA.EE
VÕI FACEBOOKI LEHEL
"MAIDLA JA PÄRINURME JÕULURÜÜS 2023"

MTÜ MAIDLA KÜLASELTS

KORRALDA HUBANE JÕULUPIDU VANAMÕISAS!

WWW.VABAÕHUKESKUS.EE

INFO@KODUKYLA.EE

Vanamõisa vabaõhukeskus
Vabaõhukeskuse tee 20, Saue vald

Vanamõisa jõulumaa õueala ootab jõululaadale kauplejaid!

16 detsember
kell 12.00 - 17.00

kauplejate registreerimine
info@kodukyla.ee
☎ 372 514 0761

11-15 DETSEMBER

VANAMÕISA JÕULUMAA AVATUD GRUPPIDE BRONEERINGUTEKS LASTEAEDADELE, ALGKLASSIDELE JA ASUTUSTE KOLLEKTIVIDELE.

16 DETSEMBER

JÕULUMAA AVATUD KÕIGILE!

www.jõulumaa.ee

Jõulukaunistuste töötuba
15. 11 kell 18.00

Vanamõisa seltsimajas
osalustasu 10€

eelregistreerimine
info@kodukyla.ee

MULGI TULEVAD!

VIGASED PRUUDID

RUILA RAAMATUKOGUS
16. NOVEMBRI KELL 18.00
PILET 6€ / 4,5€

13. detsembril
kell 13.00 Saue Noortekeskuses

EAKATE JÕULUPIDU neile, kel aastaid 70 ja enam.

Vajalik eelregistreerimine Saue Sotsiaalkeskuses Tule 7, Saue linn või telefonil 659 5070.

03.12.2023 KELL 14.00
TURBAS KUUSE JUURES

ESIMISE ADVENDI KÜNALDE SÜÜTAMINE

MUUSIKAT TEEB NISSI TROLLIDE ORKESTRI NOOREM KOLLEKTIV,
TANTSIVAD VÄIKESED JA SUURED PÄKAPIKUD.
KÜLLA TULEB JÕULUVANA SOE TEE JA PIPARKOOGID

Saue vald

ELAMUSTEROHKE

JÕULU-BRUNCH

ÄKKKIS

24.11.2023
01.12.2023
08.12.2023
15.12.2023

ASUKOHT: PÄRTLEMÄE TEE 2 ÄÄSMÄE BRONEERIMINE
AASMAE.KESKUS@GMAIL.COM VÕI TELEFONIL 5100340

HELIXEV PEETER KALJUMÄE
KATRIN LEHISMETS

JALZBURG

MUUSIKALINE JALUTUSKAIK LABI SÄRAVA SALZBURGI

26.12. kell 15 ÄKKKIS

Jõulu eri

Alustab kell 12.00, lõpetab 15.12 kell 18.00

KUULUTUSED

TEENUS

SAUE LOOMAKLIINIK. Avatud E-R 15.00-19.00. L, P suletud. Telefon 6003382, info@sauekliinik.ee. Vältimaks asjatut ootamist, palume kliiniku telefonil aeg ette registreerida! Koduvisiidid.

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, www.arbormen.ee.

Katuse-, fassaadi-, üldehitus ja viimistlustööd. Kortermajade renoveerimine MTR EEH011474. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel. mehitus@gmail.com 53529476

Fekaalivedu kogumiskaevude tühjendus! helista ja küsi pakkumist tel 53 468 430

Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik, tehtud töö registreerin Päästeametis. Tel.: 56 890 125, e-post: kuldnoop@gmail.com

Väljaõppinud puudelangetajad loikavad parima hinnaga ohtlikke puid ja teevad puude hooldusloikust. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 51 33 458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee

Bituumenkatuste remont SBS-rullmaterjaliga. Plekitööd. Tel. 58 197 445

VANARAUA TASUTA ÄRAVEDU: plekk, torud, vinklid, aiavõrk, pesumasinad, pliidad, boilerid, vannid, kraanid, mahutid, mootorid, akud, autoosad, tööriistad jne. Korterist väljavedu, telerite, külmikute äravedu 15-30 €. Tel.55505017

Pakume erinevaid pinnase ja kaevetöid 8 tonnise ekskavaatoriga. Ekskavaatoril on kummiroomikud, mis säästavad pinnast. Olemas on hüdrohaamer pae lõhkumiseks. www.väikeekskavaator.ee. Tel: 56393588

Viime tasuta ära teie katkised ja kasutatud kodumasinad, komplekse vana elektroonika ja vana raua. Tel 5651156

EHITUSPUUSEPP / ÜLDEHITUSMEISTER. Elamise värskendamine nii seest kui väljast või koguni uue hoone loomine. Kurda muret tel 55949781 Andre

Ehitus ja renoveerimine: Katused. Terrassid. Kipsitööd. Puitkarkassid. Üldehitus. E-post info@ehituspuusepad.ee Tel: 5688 0841 www.ehituspuusepad.ee

Aedade ja piirete ehitus, renoveerimine ja värviimine. Hinnad soodsad. E-post info@piirdemeistrid.ee Tel: 5688 0841 www.piirdemeistrid.ee

VENTILATSIOONITÖÖD. Ventilatsioonitorustike paigaldus ja isoleerimine eramajades ja suuremates hoonetes. +372 56645584

Eramute ja kortermajade fassaadide soojustamine, krohvimine, rekonstrueerimine, pesemine, värvimine ja disainimine. Aitame leida parima lahenduse teie fassaadile! Tel 56474077, info@europlaster.ee

Teostame erinevaid ehitus ja renoveerimistööd nii korterites kui majades. Kõik sise- ning välistööd. Kuuride, terrasside, aedade ehitus. Kiireloomuline pisiremont. Küsi pakkumist! 56335256

MÜÜK/OST

Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuid kohaletoomisega. Uus! Kuivad küttepuid 50l võrkkotis 30cm (lepp, sanglepp, kask, saar). Info ja tellimine kodulehelt www.pakhalupuu.ee või tel. 5099598. Email: pakhalupuu@gmail.com

Kuiv okaspuu al 80 €/rm, märg okaspuu al 66 €/rm. Pikkus 30, 40, 50 cm. Tel 516 4278

Eesti talukartuli ja köögivilja kojuvedu. Gala, Laura kartul, porgand, sibul. Telefoni number +372 58346809

Ostan Parima hinnaga kasutult seisma jäänud sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega, ja lihtsalt kasutult seisvaid. Auto vormistan koha peal koheselt teie nimelt ära ja olete automak-sust vaba juba enne kui auto hoovist lahkub. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või 56188671 Järgi tulen puksiiriga ja tasun sularahas. Vaata lisaks www.seisevauto.ee

Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine puksiiriga. Telefon 53451955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.

Müüa soodsa hinnaga kvaliteetne puitbrikett kandiline RUF ja ümar, premium pellet, kamina-puud ja kütteklotsid, transpordi võimalus, tel. 517 0257.

KORSTNAPÜHKIJA TEENUS TEL 5040875

Korstnapühkija ja pottsepa teenused; ohtlike puude langetamine; viljapuude loikamine; trimmerdamine; heki loikus ja pügamine. Tel. +372 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee

Ostan kasutuseta jäänud seisva sõiduki. Sõiduauto, maastur, kaubik. Võib olla rikkega, mitte sõidukorras. Oodatud on kõik pakkumised ka nädalavahetusel. Võtan arvelt maha. Järgi tulen puksiiriga. Kohapeal kiire tehing ja vormistamine. Tel 5365 4085, skampus@online.ee.

Kutselise korstnapühkija teenused, küttekehade parandus. Tel. 51 980 980, tulituli.ee

Väikeveod kuni 2 tonni. Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, asfaldipuru, betoon. Tel. 50 92936

Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565.

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid kollektsioneerimise esemeid. Hea hinnaga! Võib pakkuda ka kasutatud tänapäevaseid raamatuid. Tel. 6020906 ja 5011628

MÜÜA KÜTTEPUUD. Müüa toored-kuivad küttepuid: segalehtpuu, sanglepp. Võrgus 40l kuiv lepp/kask. Võrgus halujäägid (5 - 25cm). Tel. 5042707

Müüa kandilist ja ümarat puitbriketti, turbabriketti, pelletit, kütteklotse võrkkotis ja alusel ning küttepuid. Transport Saue linnas ja lähiumbruses tasuta. Tel 53593615, keilabrikett.ee

Eesti talukartuli ja köögivilja kojuvedu. Gala, Laura kartul, porgand, sibul. Telefoni number +372 58346809

TÖÖ

Pakume tööd ehitajale Tänassilma külas eramajas. Plaatinine, laminaatparketi ja sanitehnika paigaldus. Tel 6068888.

Otsin Saue Valla piirkonnas tegutsevat projekteerijat. Vajalik teostada mitmel kinnistul olevate hoonete ümberehituse projektid. Samuti teostada kõik sissekanded hooneregistrisse. Tel. 3725082615

Südamlik kaastunne lastele ja lastelastele armsa ema ja vanaema

LEIDA ALLIKU

kaotuse puhul.

mälestab Asta-Lea Sild Sauelt

Südamlik kaastunne Enele, lastele peredega ja kõigile lähedastele kalli

VELLO ESTAAL

lahkumise puhul

Heli ja Argo

Segakoor Wannamoisa ja jutuvestja Piret Pääri

K O N T S E R T

Hingele head

K A V A S

Mägi, Uusberg, Kikerpuu jt

DIRIGEERIVAD

Sille Freiman ja Illia Humeniuk

25. novembril kell 17.00 Laagri Kultuurikeskuses

26. novembril kell 18.00 Hüüru mõisas

KONTSERDID ON TASUTA

ou VeeMehed

REHVIVAHETUS
ÄÄSMÄE KÜLAS

5036623

Veemehed@veemehed.ee

Jää hüvasti kallis naaber

ENE KORM

Sügav kaastunne omaksetele.

KÜ Larri

Südamlik kaastunne Ritale ema ja lähedastele

ELSA LAMBAKAHAR

kaotuse puhul

Pajude pst. 3 majarahvas

Mälestame ootamatult lahkunud head kolleegi

MIHKEL VELSTRÖMI

Avaldame sügavat kaastunnet omastele ja sõpradele

Saue Vallavalitsus
Saue Vallavolikogu

*Kusagil õitsevad meelepead,
tasa liiguvad tuules.
Mälestus kaunis ja hea
kestab igavesti hinges.*

Mälestame kunagist töökaaslast

ENE KORMI

ja avaldame kaastunnet lahkuu omastele.

Virve ja Merike

Sügavas leinas langetame pea ja avaldame kaastunnet lähedastele klubi asutajaliikme, teeneka jahimehe

VELLO ESTAALI

surma puhul

LC TUBA KLUBI D-120

Mälestame head sõpra ja toimekat tegijat igas ühisemas ettevõtmises.

Avaldame kaastunnet omastele, lähedastele

VELLO ESTAALI

surma puhul

Juhan ja Helve Särgava

Mälestame kauaaegset head peresõpra

VELLO ESTAALI

ja avaldame kaastunnet lahkuu omastele

Lea ja Riho Kivisild perega

Avaldame kaastunnet Urmasele ja Helvele kalli ema ja ämma

OLGA PAISNIKU

lahkumise puhul.

sõbrad segarühmast Saue Simmajad

Teatame kurbusega, et lahus

LUDMILLA LUUKAS-ANTONI

19.06.1944 - 22.10.2023

Jäid pooleni tõe otsingud maises elus...

Leinavad tütar ja pojalapsed

Südamlik kaastunne Urmasele ja Helvele perega kalli ema, ämma, vanaema ja vanavanaema

OLGA PAISNIKU

kaotuse puhul.

Merit, Kalev, Merilin ja Karel peredega.

Traditsiooniline

ADVENDILAAT

Riisiperes
Kohal ka jõuluvana

10. DETSEMBER 2023
Riisipere keskusehoones
Nissi tee 53c
Kell 13 - 15

Põnevad etteasted / Nortsikoffik /
Laadakaup / Fotonurk / Loterii

Laadale kutsuvad: Riisipere Kultuurimaja, Riisipere
Raamatukogu, Riisipere Noortetuba, Riisipere Lastead,
MTÜ Muusikaselts Nissi Trolid ja Nissi Naiskodukaitse

Kauplajatel palume registreeruda Johann.sirel@sauekultuur.ee

BONZO "SETTIMINE"

TURBA
KULTUURIMAJAS

09.12.2023
KELL 19.00

PILET 20/15 EUR

Saue vald

EAKATE JÕULUPIDU

JÕGISOO SELTSIMAJAS

15 detsember 2023
Kl 13-15
Esineb Lõõtsavägilased.
Üritus tasuta.

Registreerimine telef. 5012033
Ülle Rondo

HÜURU MÕISAS

12. NOVEMBRIL
ISADEPÄEVAL
ALGUSEGA
KELL 15.30

VELLO VAHERI
JUHENDAMISEL
VÕIMLEMISE TÖOTUBA
JA PEREKOHVIK

Registreerumine võimlemise töötuppa:
info@huuru.ee

PÄASTEAMET

KIBUNA VPK
LOOTUSKÄDA
PÄASTEAMET

Saue vald

IGA KOOLITUS PÄASTAB

2.12.23 KELL 11.00

JÕULUTÖÖTOAD

JÕGISOO SELTSIMAJAS

Lastele
Jõulukaartide meisterdamine ja piparkookide tegemine. Tasuta

Naistele
Jõulupärgade valmistamine. Osalemine 15 eurot
Seebi valmistamine, 5,-/tk

Meestele
Õlle valmistamise töötuba ja degusteerimine.
Osalemine 30 eurot. Reserveeri koht enne 27.11.23.

Osalemistasu sisaldab vajalikke materjale ja juhendamist.
Anna osalemisest teada info@jogisooseltsimaja.ee
27.11.23 - töötuba nimetus ja osaleja nimi.
Korraldajal on õigus teha kavas muudatusi

14. NOVEMBER 2023
KELL 18.30
HAIBA RAHVAMAJAS

Saue Valla
talimängude 2024
avavõistlus
KORVPALLI
VABAVISETES

Võistlevad 6- liikmelised võistkonnad
Tule esinda oma küla!

info: 5214206 Kaljo Põldaru

KOOLITUS

KRIISIDEKS VALMISOLEK

Koolituse sihtgrupp:
Täiskasvanud

Koolituse eesmärk on:
tõsta elanike teadlikkust, oskusi
ja valmisolekut võimalikeks
kriisiolukordadeks ning tagada
igäihe toimetulek neis.

**Tark valmistub järjepidevalt
ja seisab hea selle eest, et
ta ise, tema pere ning kogu-
kond saaks hakkama nii heal
kui ka keerulisemal ajal.**

16. NOVEMBRIL KELL 19:00
LAITSE SELTSIMAJAS

Koolituse kestvus: 90 minutit

Koolitusprogrammi lühitutvustus:
Koolitustel anname osalejatele
elementaarsed teadmised:

- võimalikest riskidest;
- võimalustest, kuidas toime tulla elutähtsate teenuste katkemisel;
- ohuteavitusest;
- evakueerumisest;
- varjumisest;
- võimalustest kogukonnana kriisideks valmistuda.

**Koolitusel osalejate vahel läheb
loosi dünamo- ja päikesepatareiga
raadio-akupank.**

Koolituse lisainfo tel. 508 2974

Head tantsusõbrad! LAAGRI TAATIDE MEESKOND OOTAB TEID JÄRJEKORDSELE TANTSUÕHTULE.

Tantsuõhtu toimub reedel, 17. novembril, Laagri Kultuurikeskuses Veskitammi tn 8. Peo algus kell 18.00. Tantsumuusikat teeb ja aitab õhtut sisustada ansambel SAKS ja SONI. Taatide poolt tassike kohvi.

Palume lahkesti meile helistada ja teatada tulekust, et oskaksime teile kohad valmis panna.
Telefonid: 508 9013, Jüri Esinurm; 517 8002, Juhan Salum; 507 2978, Mati Tartu.
Kohtumiseni tantsuõhtul

Kernu Põhikooli lastead
otsib oma meeskonda toredat tugitöötajat,
kes oleks valmis toetama erilist last
lasteaia igapäevastes tegevustes.

Ootame Sind, kui:

- Sa väärtustad koostööd;
- Sul on vähemalt keskharidus;
- Eesti keel on Su kodukeel;
- Sa suudad koos lastega õppida, areneda ja avastada;
- Sul on hea kohanemisevõime, oled tolerantne, heasüdamlik ja kannatlik.

Omalt poolt pakume:

- sotsiaalset garantiid töölepingu alusel,
- Stebby kompensatsiooni,
- koolitusi ja ühisüritusi,
- meeskonna tuge.

Töö on osalise koormusega (0,5kohta)

Tööaeg: 8:00 - 12:00

Töötasu: 569.- (bruto)

Tööle asumise aeg: kokkuleppel

Lisainfo: Heli Kauler, tel.56502023

heli.kauler@kernukool.ee

Sooviavalduse palume saata:

10.novembriks

kernu@kernukool.ee

KLIENDIKAARDIKUU

Kpl. Turba; Kpl. Nissi; Kpl. Laitse; Saue Kaubakeskus

Valla juustuvorst
600g Rakvere

1.79
1.19 1.98/kg
-34%

Kodune guljašš 500g
Maks ja Moorits

4.69
3.79 7.58/kg
-19%

Eesti juust viil
500g Estover

5.59
3.90 7.80/kg
-30%

Konserveeritud herned
720ml /465g Bonduelle

2.99
2.19 4.70/kg
-27%

Ruks pool viilutatud
390g Leibur

1.19
0.85 2.18/kg
-29%

Libresse Pesukaitse
Normal duopak 40tk

2.55
1.49 0.04/tk
-41%

Ja lisaks leiad meie kauplustest vähemalt 700 soodustust!

www.keilaty.ee

Haapsalu mnt 57b, Keila

AIA- JA METSATEHNIKA

Husqvarna Cub Cadet

STIHL ECHO

JOHN DEERE STIGA

Tel 51 900 402 Keila kauplus
www.tehnikakeskus.ee

SÜVALIHASTE TREENINGUD NAISTELE

Sünnitusjärgseks taastumiseks, treeningutega (taas)alustamiseks, vaagnapõhjaliha tugevdamiseks ja kehaga parema kontakti saamiseks.

Laupäeviti kl 11-12
BLUEBIRD STUUDIOS, PÄIKESE TN 1, LAAGRI

Treeninguid juhendab
liikumishõustaja
Riina Arund

Registreeri tundi:
www.bit.ly/laagritrenn

OÜ SINIIVIK GRUPP

Teostame vaipade puhastust villa, sünteetiliste, kaltsu ja narmasvaipadele.

Transport uksest ukseni tasuta!
55 917 562

KAARDID ENNUSTAVAD

Tel 900 1727 • 24 h

Vaata, kes ennustajatest on hetkel liinil: ennustus.ee

Näitevõttes elu

KÕIK MATUSETEENUSED KEILAS

Eesti soodsaim tuhaustsmatus, kabel, peielauad, ööpäevaringne lahkunu transport

Memoris

Krematoorium ja matusebüroo

Keila Pargi 30 • TASUTA LÕHINUMBER 16200 • www.memoris.ee

TALLINNA KREMATORIUM

PAKUME KÕIKI MATUSETEENUSEID
HAUA-, URNI- JA
TUHAUSTAMISMATUSED

MATUSE VORMISTAMISE
VÕIMALUS INTERNETIS
KORRALDAME MATUSEID ÜLE EESTI
ÖÖPÄEVARINGNE TRANSPORT
KAKS KABELIT

www.krematoorium.ee
telefon 623 8808 (24h)
Pärnamäe tee 36
Tallinn

Royal Auto OÜ

Ostan Parima hinnaga kasutult seisma jäänud või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega, ja lihtsalt kasutult seisvaid või vanu. Auto vormistan koha peal koheselt teie nimelt ära ja olete automaksust vaba juba enne kui auto hoovist lahkub. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või 56188671.

Järgi tulen püksiriga ja tasun sularahas.
Vaata lisaks www.seisevauto.ee

Lisaks saab eraldi tellida ka püksiri ehitusmaterjali, traktorite ja muude seadmete vedamiseks.

Aeg varuda küttepuid järgmiseks talveks!

TOORES JA KUIV LÕHUTUD LEHTPUU METSAKUIV LÕHUTUD OKASPUU

HIND al 50€

Laotud puude tarne
10 ja 15 ruumi kaupa.

3-m LEHTPUU

tarne 30tm

Hind kokkuleppel

tel 521 1377

www.pajakapuit.ee

AKNAKATE

www.aknakate.ee

Sinu müügiesindaja
Saue vallas

Joanna
Esula

+372 566 33 807
joanna@aknakate.ee

Tekstiilkardinad

Rulood

Voldikkardinad

Terrassimarkisiid

ARVUTIABI

SAUE - SAKU - LAAGRI

TEL: 52 55 363

www.seccam.eu

• EHITAME JA RENOVEERIME

• LAMMUTAME JA
UTILISEERIME

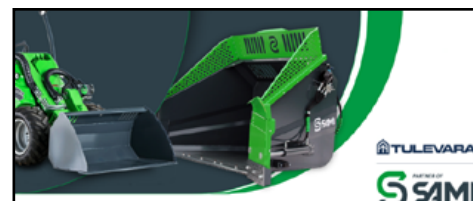
• PIKAAJALINE KOGEMUS

• KVALITEETNE
LÕPPTULEMUS

• GARANTII TEHTUD TÖÖDELE

atsohouse@gmail.com

+372 56391450

Tulevara OÜ otsib

MAJAHOIDJAT

kes vastutab territooriumi korrashoiu ja lihtsamate hooldustööde eest.

Sobid meile, kui oled täpne, hoolikas ja valmis füüsiliseks tööks välitingimustes.

Pakume sõbralikku meeskonda, stabiilset töösuhet ning osalist tööaega.

Liitu meiega ja aita hoida meie territoorium puhas ja korras!

Kandideerimiseks ning lisainfo saamiseks võta meiega julgelt ühendust: Telefonil: +372 5420 0731 Email: personal@sam.ee

SAMI